І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 25. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 8-го ЛЮТОГО 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 8, 1972 No. 25. VOL. LXXIX.

ВІДБУЛАСЬ СЕСІЯ РАДИ МИТРОПОЛІЇ УПЦ ПІД ЗНАКОМ РОЗБУДОВИ ЦЕРКВИ І СОБОРНОСТИ

Бавнд Брук (М. Д.) — В днях 3-4 лютого ц. р. відбулась тут чергова річна сесія Ради Митрополії Української Православної Церкви в ЗСА, в якій також взяли участь Контрольна Комісія та представники центральних установ при УПЦ. Сесією проводив Митрополит Мстислав, який, згідно із статутом Церкви, є головою Ради та о. пропр. Ф. Білецький, заступник голови, якого, разом із секретарем Ради професором В. Завітневичем, обрано до Президії Ради минулого місяця на надзвичайній сесії. Присутніми були Архиєпископ Марко та всі члени Ради — сім священиків і сім мирян, обрані останнім Сьомим Собором.

Владика Мстислав, Митрополит УПЦ в ЗСА

На порядку дня були численні справи, прийняття бюджету Церкви, створення окремих комісій, обрання нової Консисторії під головуванням о. пропр. А. Селепини, якого на це становище обрав Собор, остаточне рішення в справі придбання додаткової посілости 50-ти акрів землі із забудівлями, що граничать із Оселею св. Андрея і Консисторію УПЦ в Бавнд Бруку, справи православних шкіл і молоді при наших парафіях, різні церковні і громадські справи тощо.

Серед головніших рішень цієї сесії Ради, яким присвячено чимало уваги, було остаточне затвердження про придбання додаткової землі у кількости понад 50 акрів, що межує зразу ж із Українським Пантеоном в Америці. Рішення попередньої сесії Ради затверджено, і ця посілість буде придбана за суму понад півтора мільйона долярів. Відгомін православної громади на цю справу — якнайкращий, бо на час сесії Ради, ще перед початком офіційної кампанії збірки грошей на цю ціль, уже надійшли поважні суми від багатьох громад й окремих осіб. На закуп цього майна уже надійшло до Консисторії за місяць січень 175 тисяч долярів у пожертвах і безвідсоткових позиках та коло 140.000 долярів у деклараціях, що гарантують позики або пожертви у найближчому часі. Акція ширшої збірки незабаром почнеться і, згідно з даними Консисторії, існують повні можливості виплатити цю посілість готівкою протягом цього року. Кампанія буде в основному базуватись на знайденні 1 500 осіб та парафій, які б внесли пожертви по 1 000 долярів. Початкові суми, які вже надійшли на

(Закінчення на стор. 8-ій)

УПЦ В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ В УКРАЇНІ

Бавнд Брук. — Бюро Інформацій і Зв'язків при Консисторії Української Православної Церкви в Америці (БІ УПЦ) подає до відома вірних УПЦ та цілої української громади у вільному світі, що на поширеній Сесії Ради Митрополії УПЦ в днях 3-4 лютого черговий раз широко обговорювано справу переслідування Церкви, діячів культури й інтелектуалістів в Україні, зокрема у світлі нових фактів, які наспіли з України. Ієрархія, Рада Митрополії УПЦ та представники центральних установ при УПЦ зайняли далекойдуче становище в цій справі, готуючи посилену акцію серед української громади та на міжнародному полі. В цій справі одноголосно винесено таку резолюцію:

Рада Митрополії УПЦ в ЗСА із всією Ієрархією нашої Церкви та Спільним Собором УАПЦ і всіма вірними нашої Церкви з великим болем слідкує за новими подіями в Україні, що позначаються поновленою хвилею переслідувань Церкви та терору супроти українських науковців і працівників культури, та які виявили себе останніми часами арештами численних діячів, а серед них Валентина Мороза, Івана Дзюби, Вячеслава Чорновола, Євгена Сверстюка, Івана Світличного та інших. Рада Митрополії УПЦ і Собор Єпископів гостро засуджує таке поневіряння прав людини окупаційним режимом в Україні та звертає увагу вільного світу на чергове ламання основних прав людини і нації російським шовінізмом і комунізмом. Хоч і в минулому наша Церква, а зокрема її Ієрархія робили численні заходи на міжнародному полі в обороні прав української людини на Батьківщині, то під сучасну пору нових подій Рада Митрополії закликає всіх вірних нашої Церкви посилити свою протестаційну акцію в рямках цілої української громади в обороні прав українського народу на його власній Батьківщині та пропонує Соборові Єпископів УАПЦ робити відповідні заходи на міжнародному полі для оборони прав української людини, які визначає Декларація Об'єднаних Націй.

Кількість затруднених у ЗСА збільшилася до 80.6 мільйона осіб

Вашінгтон. — Згідно з повідомленням Департаменту Праці ЗСА, загальна кількість затруднених у ЗСА збільшилася в січні 1972 року до 80.6 мільйона осіб, тобто на 240.000 осіб у порівнянні із груднем 1971 року. Одночасно із цим, хоч і в меншій пропорції, кількість безробітних зменшилася на одну десяту відсотка, із 6 відсотків у грудні минулого року, до 5,9 відсотка в січні цього року. Керівники Департаменту Праці, зокрема ж секретар праці Джеймс Д. Годжсон, голова Ради Економічних дорадників Герберт Стайн, пресовий секретар Білого Дому Доналд Л. Зіглер висловили задоволення із збільшення кількости затруднених і певність у дальшу поправу економічної ситуації у ЗСА. Зокрема Стайн підкреслив, що поправа в січні каже сподіватися на дальше збільшування кількости затруднених у 1972 році. Разом із збільшенням кількости затруднених подекуди появилася тенденція до зменшення часу затруднення, в середньому на три десятих години у відношенні до тижня праці. Пересічні тижневі заробітки зменшилися на 1.15 дол до 129.20 долярів. Усіх безробітних у ЗСА було в січні 5.4 мільйона.

Помер Лювелин Томпсон, колишній амбасадор ЗСА у Москві

Вашінгтон. — В неділю 6 лютого ц. р. у шпиталі Крайового Інституту Здоров'я у Бетшеді, Мериленд, помер на 67-му році життя видатний американський дипломат, колишній амбасадор ЗСА до Совєтського Союзу Лювелин Е. Томпсон. Народжений 1904 року в Лос Анімалс у Колорадо, Л. Е. Томпсон працював замолоду в крамниці свого батька і згодом, зацікавившись дипломатичною діяльністю, почав студії в Колорадському Університеті, і, закінчивши їх 1928 року, продовжував навчання у Школі Закордонної Служби при Джорджтавнському Університеті у Вашінгтоні. З 1929 року став службовцем державного департаменту і працював на різних становищах в консулярній і дипломатичній ділянках. Закінчивши в 1940 р. Військовий Коледж Армії, був призначений в початком 1941 року, тобто в першому році війни між гітлерівською Німеччиною і Совєтським Союзом на другого секретаря ЗСА у Москві і з того часу цілих тридцять років його дипломатична активність була пов'язана із Совєтським Союзом і проблемами Східньої Европи. Покійний був двічі амбасадором до Москви від 1957 до 1962 року і згодом від 1967 до 1969 р. У міжчасі виконував інші дипломатичні місії в різних країнах світу. В 1955 році, після десяти років безупинних переговорів і зустрічей Томпсон добився підписання мирового договору з Австрією. У другій половині 1960-их років він підготовив відвідини Хрущова у ЗСА, що відбулися 1959 року і привели до відпруження у холодній війні між ЗСА і Совєтським Союзом. Крім посольських займав також в 1960-62 роках становище дорадника державного департаменту і в 1964-1966 роках був діючим заступником підсекретаря для політичних справ. Покійний амбасадор був дуже добрим знавцем східноевропейських питань і добре знав українську історію й українську проблему, виявляючи при різних нагодах свою прихильність до українців.

Лювелин Е. Томпсон

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

ФЕДЕРАЛЬНА КОМІСІЯ ДЛЯ СПРАВ НАСЕЛЕННЯ, яка вивчає можливі урбаністичні проблеми на майбутнє, прийшла до висновку, що в ЗСА занадто швидко зростають міста-велетні і що ця тенденція триватиме далі. Тому Комісія пропонує у великих, метрополітальних містах типу Ню Йорку або Чикаґо, поширювати й удосконалювати міські правління, щоб вони могли оперативно вирішувати всі проблеми.

ЩОДЕННИКИ В БАГАТЬОХ МІСТАХ, у тому й „Ню Йорк Таймс" у Ню Йорку, опублікували інформації про вражаючу несправність Поштової Обслуги ЗСА. Трапляються випадки, що лист летунською поштою з Боффало до Ню Йорку йде довше, ніж такий же лист із Европи до ЗСА. Реорганізована поштова служба, не зважаючи на підвищення цін на поштові марки і встановлення різних допоміжних машин на головних поштах, не виконує якслід своїх завдань.

З ВАШИНГТОНУ ПОВІДОМЛЕНО, що у всій країні впродовж минулого місяця січня 1972 року загинули 12 поліцаїв при виконуванні своїх обов'язків. Більшість із них загинули в боротьбі з бандитами і з торгівцями наркотиками.

У НЮ ЙОРКУ ПОМЕРЛА ПОЕТКА МЕРІЄНН МОР, проживши 84 роки. Востаннє перед публікою вона виступала в 1967 році. Мерієнн Мор здобула за свої твори нагороду Пуліцера в 1952 році. Президент Ричард Ніксон вшанував пам'ять видатної американської поетки спеціяльним посланням.

ІЗ СТОЛИЦІ ЧІЛЕ САНТІЯГО ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що після недавньої прогри у виборах там розпочалися непорозуміння між урядом президента-марксиста д-ра Алленде і комуністами та ліво-настроєними прибічниками. Одні обвиняють других в тому, що Чіле опинилося в дуже важкій економічній ситуації. На ринку часто бракує навіть найбільше необхідних харчів, важко купити одяг, не вистачає бензини для авт тощо. Ті марксистські і не-марксистські партії, які беруть участь в уряді д-ра Алленде, провадять тепер таємні наради, шукаючи можливостей поліпшити стан у країні. Наступні урядові вибори в Чіле відбудуться в 1973 році.

БРИТАНІЯ І 9 ІНШИХ ДЕРЖАВ ВИЗНАЛИ суверенність Банґладешу. Цими державами є Західня Німеччина, Данія, Швеція, Норвеґія, Фінляндія, Ісляндія, Ірляндія, Австрія й Ізраїль. Прем'єр Банґладешу шейх Муджібур Рахман заявив бажання Банґладешу вступити до Британського Коммонвелту. З-посеред 30-членських держав Коммонвелту 9 визнали Банґладеш. ЗСА не визнали ще його, але в столиці Банґладешу Дакка перебуває далі 17-членний колишній американський консулят у проводі із дипломатом Гербертом Співаком, який знайомий з шейхом Рахманом.

У БАНҐЛАДЕШІ, ЩО ЙОГО ВИЗНАЛИ вже 29 держав у світі, панує така ненависть до Пакістану, який все ще не вирікся надії, що між ним і Банґладешом, себто колишнім Східнім Пакістаном, настане якийсь приязний зв'язок, що в Банґладеші вимазують всі назви „Пакістан" і замінюють її національною назвою Банґладеш.

У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ, ВКЛЮЧНО З УКРАЇНОЮ, настали такі морози, що подібних їм навіть старі люди не пам'ятають. Льодоломами треба пробивати доступ з Чорного моря до чорноморських портів, які звичайно ніколи не замерзають. Совєтські господарські фахівці висловлюють острах за майбутній збір.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ ЗАПОЧАТКОВУЄ ЗБІРКУ ФОНДІВ НА ОБОРОНУ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ, ПОЖЕРТВУВАВШИ НА ТУ ЦІЛЬ $5,000 ТА ЗАКЛИКАЮЧИ ДО ЖЕРТВЕННОСТИ СВОЇХ ЧЛЕНІВ

Джерзі Ситі. — Останні повідомлення про нові грубі порушення комуністичним режимом людських прав в Україні, що проявилися в поновних арештах інтелектуалістів викликують негайну потребу оборони цих прав на американському та міжнародному форумах, що вже й почалося різними протестаційними акціями, зокрема української студентської молоді. Також Секретаріят Світового Конґресу Вільних Українців, що відбув свою пленарну сесію в Ню Йорку з кінцем попереднього тижня, створив окрему Комісію людських прав, із сенатором Павлом Юзиком, як головою Комісії, Йосипом Лисогором, як заступником голови і д-ром Михайлом Сосновським, як секретарем у проводі. Власне ця Комісія СКВУ перебрала на себе обов'язок повести найширшу акцію оборони топтаних комуністичним режимом людських прав в Україні відповідними акціями в Об'єднаних Націях, як широкою мобілізацією світової публічної опінії для оборони цих людських прав та нових жертв їхнього порушування. Для цієї мети потрібно відповідних фондів, а що справа нагла, голова Комісії людських прав при Секретаріяті СКВУ, сенатор Павло Юзик звернувся формально до Головного Екзекутивного Комітету Укр. Народного Союзу, рекомендуючи йому негайно приділити на оборону людських прав в Україні відповідну суму та закликати своїх членів, щоб і вони склали свої пожертви на ту гуманітарну ціль.

Справа ця була одним із предметів на порядку нарад Головного Екзекутивного Комітету, що відбулися тут в Головній Канцелярії УНСоюзу минулої суботи, 5-го лютого. В нарадах, що їх відкрив і ними проводив головний предсідник Йосип Лисогір, крім нього взяли участь: заступник головного предсідника проф. Іван Телюк, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, заступник головного предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, головний секретар д-р Ярослав Падох та головний касир дир. Петро Пуцило і ред. Антін Драган. Заступник головного предсідника на Канаду сен. Павло Юзик не міг прибути на наради, бо сніговія була припинила летунську комунікацію між Оттавою і Ню Йорком, але свої рекомендації відносно необхідних фондів на оборону людських прав в Україні він передав телефоном головному секретареві д-рові Я. Падохові.

Справа фондів на оборону людських прав в Україні

З'ясовану сен. П. Юзиком телефоном справу фондів на оборону людських прав в Україні доповнив додатковими вияснениями гол. предсідника Й. Лисогір. Він назвав найбільш пекучі потреби, що вимагають негайно фондів: заанґажування кваліфікованого працівника, я-

(Закінчення на стор. 8-ій)

Сенатор Павло Юзик (на фото зліва), голова Комісії людських прав в Секретаріяті СКВУ та заступник головного предсідника УНСоюзу на Канаду, прийняв у своєму сенатському бюрі в Оттаві делеґацію відомої гуманітарної організації Ліґи Людських Прав Б'най Б'рит, яка вручила йому високе відзначення за його „відданість завданні поширення і забезпечення людських прав для кожного" — як вписано на переданій йому почесній грамоті.

В'єтнамські комуністи загострили передумови звільнення полонених ЗСА

Париж. — Голова північно-в'єтнамської делеґації на Паризькій конференції про В'єтнам Хуан Туі заявив в передаваному через телевізію інтерв'ю, що його проголосив „Ню Йорк Таймс" з 7 лютого ц. р., що теперішні передумови для звільнення американських полонених інші, як ті, що були літом минулого року. Бо, мовляв, коли б тоді президент Ніксон проголосив був тверду дату відкликання всіх американських військ з В'єтнаму, то тодішній і теперішній президент Південного В'єтнаму Нґуєн Ван Тіє не був би кандидував і комуністи були б переговорювали з іншим урядом. Тепер, казав він, полонені можуть бути звільненими тільки тоді, коли Америка не тільки відкличе всі свої війська, зброю і виряд, але й проголосить, що припинює всяку дальшу допомогу південно-в'єтнамському режимові і Тіє негайно зречеться. Негайно після тієї телевізійної передачі розмови з Хуаном Туі — виступив на телевізії державний секретар Вілліям Роджерс, який дуже рішуче заперечив, наче б комуністи будь-коли погоджувалися звільнити полонених тільки за проголошення дати відходу американських військ. В. Роджерс підкреслив, що передумовою для замирення була завжди комуністична вимога — залишити на призволяще не тільки режим Нґуєна Ван Тіє, але взагалі долю Південного В'єтнаму. Америка, казав державний секретар, не підтримує Нґуєна Вана Тіє, тільки принцип самовизначення в'єтнамців, що його на словах нібито також визнають комуністи. Проте вони хочуть згори, без вислухання волі народу у вільних виборах чи в плебісциті, накинути Південному В'єтнамові, а за ним Ляосові й Камбоджі, комуністичну владу і то з активною участю Америки, і таким чином упокорити Америку.

У Північній Ірляндії відбулася мирно велика демонстрація проти уряду

Лондон. — У прикордонному містечку Північної Ірляндії Нюрі відбулася в минулу неділю 6-го лютого ц. р. демонстрація кругло 20.000 опозиційних супроти режиму в Північній Ірляндії ірляндців з обох частин поділеної Ірляндії. Острах, що під час тієї демонстрації знову прийде до зудару між демонстрантами і військом з подібними кривавими жертвами, як це було за тиждень раніше в Лондондеррі, де згинуло 13 цивільних осіб, цей острах не виправдався. Демонстранти в останній хвилині рішили не маршувати до центру міста, що його загороджено барикадами із сильними відділами війська, а пішли іншою трасою. Всі учасники демонстрації мали чорні відзнаки на знак жалоби по жертвах в Лондондеррі. Похід відбувся всупереч забороні властей і такі демонстраційні походи заповіджено й на майбутнє, що тижня в іншому північно-ірляндському місті. Всі промовці, між ними деякі члени британського парляменту, підкреслювали, що заспокоєння може прийти при двох передумовах: відкликання декрету, що дозволяє арештувати й в'язнити без суду і слідства запідозрілих у протидержавній роботі осіб, і резиґнація теперішнього північно-ірляндського протестантського уряду Брає на Фолкнера. Але більшість демонстрантів в Нюрі — коментують газети — є за з'єднання обох частин Ірляндії, ото ж взагалі проти державної злуки з Британією.

Баптисти у Сибірі протестують проти релігійних переслідувань в СССР

До ЗСА на руки пастора Олекси Гарбузюка надійшов розмножений лист із Сибіру, з міста Барнаулу, від євангеликів-баптистів різних національностей, написаний російською мовою. У листі, датованому листопадом 1971 року й адресованому голові президії Верховного Совєту в Москві Підгорному, сказано, що „ми, вірні м. Барнаулу, впродовж 10 літ з 1961 р. постійно переживаємо моральні й фізичні переслідування збоку місцевої влади. Відбулося 5 процесів, засудили 7 наших друзів, багатьох звільнили з праці, дітей у школах допитували, конфіскували приватну власність. Про ці беззаконня ми часто сповіщали вас телеграмами, але вони продовжуються". Далі сказано, що восени 1971 р. було заарештовано члена Ради Церков Д. Мінякова, обшукали дім Д. Дрізнера, забрали музичні інструменти, його босого тягли вулицею, знущались над його вагітною дружиною в присутності дітей. Про це сповіщалось телеграмами Верховний Совєт, але „ми не дістали позитивної відповіді, крім обшуку та побиття наших братів перед дітьми". У листі, підписаному 93 особами, вказано, що баптистам не дозволяють нічого друкувати, хоча „закон каже про свободу друку". Тому вірні „розробили свій власний спосіб друку, про що повідомлено у виданні „Християнин" (очевидно підпільному). У зв'язку з такими фактами, пишуть автори листа, „ми не бажаємо мати пашпортів і військових квитків, під претекстом перевірки яких нас били, крутили нам руки і судили". Всі підписані відіслали свої пашпорти й військові квитки до Верховного Совєта в Москву: „Нехай вони залишаться у вас, бо ми в дійсності й так позбавлені громадянства".

У Ню Йорку відкрито посмертну мистецьку виставку Антона Малюци

Ню Йорк. — В неділю 6 лютого ц. р. відкрито тут в ґалерії Літературно-Мистецького Клюбу посмертну виставку мистця й активного громадянина Антона Малюци. Коротку промову, відкриваючи її, виголосив голова Об'єднання Мистців Українців в Америці Михайло Черешньовський, який звернув увагу на велику й різнородну творчість і спадщину померлого мистця, з якої тільки частину показано оце прилюдно. Мистець Гаврилюк з Торонта відчитав посмертну епітафію. Голова ЛМКлюбу Б. Ржепецький заповів, що в наступну п'ятницю відбудеться, на тлі виставки, окремий вечір присвячений Антонові Малюці, а Петро Мегик з Філядельфії звернув увагу на труди, що їх мусів переборювати у своєму житті Покійний у своїй праці для мистецтва та на байдужність до справ мистецтва збоку української громади. Вдова, пані Оксана Малюца, подякувала всім, що причинились до уладження виставки, і всім приявним. — Виставка охоплює 148 експонатів — олії, акварелі, грав'юри, рисунки, шкіци вуглем, проєкти й ілюстрації. Олії й акварелі у стилі раннього імпресіонізму. Виставка прикрашена теж великим портретом покійного мистця. Видано мистецько оформлений каталог.

Коло 800 осіб було приявних на Вечерницях „Червоної Калини"

Ню Йорк. — На традиційних уже щорічних Вечерницях „Червоної Калини", які в суботу 5-го лютого ц.р. відбулися в одній із великих балевих заль Ню Йорк Гілтон готелю, було приявних коло 800 осіб, в тому понад 200 високошкільної молоді. Вечір відкрив сот. Й. Вишневецький, а пполк. Ю. Лопатинський увів на залю — разом із пані Іванкою Ганкевич — 25 молодих пар, панночок-дебютанток і їх „ескортів". Пані Ганкевич відчитала список деб'ютанток і юнаків, що їм товаришили, і помітне враження зробило вираховування різних ділянок культури чи спорту, що ними зацікавлені ті молоді люди. Промовив до них коротко голова Об'єднання ВУА д-р Володимир Галан, бажаючи їм щастя в житті й відданости справам української батьківщини їхніх батьків. Між приявними, що їх привітав п. Й. Вишневецький в імені Комітету, були приявні президент УНСоюзу й екзекутивний віце-президент УККА Йосип Лисогір з дружиною, генерал А. Валійський, одинока ще з живучих колишніх жінок - Українських Січових Стрільців Ганна Ратич, Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський із сестрою Уляною і багато інших видатних громадян, зокрема професіоналістів. Й. Вишневецький в першу чергу привітав усіх колишніх вояків від УСС до до УПА. Грала оркестра „Амор" із солістом І. Раковським.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Subscription Rates: One year $18.00; six months $9.50; three months $5.00. For UNA members monthly 65 ¢
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

У лябіринті проблем

Всі державні мужі й різнонаціональні політичні коментатори погоджуються, що світ переживає тепер одну з найбільш складних епох, яку можна порівняти з темним лябіринтом, де треба знайти вихід. Протягом чверть сторіччя, що минуло від часу закінчення світової війни, зайшли в міжнародному світі велетенські зміни і той процес творення щораз новішої констеляції продовжується. Нема кращого доказу на факт існування того процесу, за яким трудно стежити і хід якого годі передбачити, як несподіване постання 75-мільйонової держави Бангладешу. А хто міг передбачити, що диктатор Пакістану захоче топити у крові внутрішню опозицію бенгальців і що з того вив'яжеться індійсько - пакістанська війна з капітуляцією Пакістану і створенням у його східній частині самостійного Бангладешу?

Після другої світової війни були два великі бльоки: комуністичний і вільний. Монолітний комуністичний бльок розпався на взаємоворожі московський і пекінський центри дужі своїм числом населення та з атомовою збросю. Третім чинником є ЗСА, все ще наймогутніші мілітарно й економічно. Можна з певністю припускати, що хоч із 10-ох членів Европейської Економічної Спільноти 9 є членами НАТО, ЕЕСпільнота усамостійниться політично, як об'єднана Західня Европа, з голосом якої треба буде рахуватися. І п'ятим чинником є решта світу, яка являє собою другий лябіринт з дійсними і сумнівними „невтральними".

Найбільшу трудність в оцінюванні міжнародної ситуації становлять два моменти: імперіялістичний гін Москви, що погрожує захитанням рівноваги сил, на якій дотепер спирався релятивний мир, і дволичність комуністичних держав, яка вяеможливлює відрізнювати тактичну гру від політики на дальшу мету.

Величезною несподіванкою було рішення Ніксона полетіти до Пекіну. Хоч Ніксон застерігається, що не треба чекати від тієї подорожі великих змін, напевно він поїде туди, щоб шукати гарантії для нової рівноваги сил у світі. Москва хоче закріпити свій стан посідання великою конференцією безпеки, але в цій пливкій міжнародній ситуації сумнівно, чи взагалі можна будь-що закріпити тривко, без змін. Українська визвольна політика ставить власне на зміну і розвиток подій ще не в напрямку закріплення „навіки" нинішнього стану, а в напрямку його зміни.

Продукт атмосфери

Недавно згинули в Ню Йорку ще два молоді поліціянти, пізно ввечері у долішній частині Ню Йорку, поцілені ззаду кулями з автоматичних револьверів. Припущення, що це було „випадкове" вбивство, впало, коли поліція дістала анонімове телефонічне повідомлення нібито від „Чорної Армії Визволення", яка, мовляв, з вдоволенням признається до того злочину й заповідає подібні акти. Поліційне слідство привело до висновку, що це дійсно було актом плянового терору групи маняків, які хочуть повалити сучасну американську державну систему, що її вони утотожнюють з поліцією.

Смерть двох молодих чоловіків у віці 22 і 23 років, одного білого й одного чорного, зв'язаних приязню ще у В'єтнамі, які разом вернулися додому і вступили до поліції, щоб, переживши війну у південноазійських джунглях, згинути в нюйоркських. Ця подія потрясла американським суспільством. Преса друкує різні відповіді на турботливе питання: звідкіля береться таке явище безглуздого терору у часі, коли властиво расова проблема вже заникає? Де корінь цього страхітливого лиха? Бо коли явище „гіппі" відоме на всіх континентах і коли торгівля наркотиками стала міжнародною, то все ж ніде інде у світі нема організацій, які ставили б собі ціллю убивання поліціянтів.

Здається, має рацію американський коментатор, який твердить, що така організація могла постати тільки в атмосфері поблажливости супроти будь-якого злочинства, в атмосфері такого лібералізму, який потурає дезертирству, пропаґує пацифізм за всяку ціну, піклується охороною підсудних і в'язнів більше, як охороною суспільства, перплутує свободу із сваволею і дозволяє використовувати конституційні вольності для їх загирювання. Скасовано кару смерти і створено таку систему судочинства, при якій роками можна процесуватися. Толерується демонстрації під час судових розправ, підривання авторитету найвищих чинників у державі. Без такої атмосфери неможливим було б народження такого злочинного терору. В американському суспільстві вже почалася реакція. Але вона все ще занадто лагідна і все ще не охопила найширших верств. А це мусить статися, якщо не мають тріюмфувати вбивники поліціянтів.

В. Ткач

СССР НЕ ХОЧЕ ЗМІЦНЕННЯ ЗАХІДНЬОЇ ЕВРОПИ

В суботу 22 січня (дата проголошення IУ Універсалу Української Центральної Ради, але... звичайно, це т і л ь к и випадковість) в Брюсселі підписано угоду, на підставі якої ще чотири держави (Англія, Ірляндія, Норвегія і Данія) приступили до т. зв. Европейського Спільного Ринку. Дотепер членами цього Ринку були шість держав: Франція, Італія, Західня Німеччина, Бельгія, Голляндія і Люксембург.

Постає не тільки потужна західньоевропейська спільнота під доглядом економічним, але й зарисовуються вже контури отієї майбутньої „Об'єднаної Европи", про яку стільки писалося, говорилося, а ще більше мріялося протягом майже двадцяти останніх років. Бо вже тепер підкреслюється в пресі і у висловленнях політичних діячів, що співпраця не буде обмежуватися економічною ділянкою — вона буде безумовно поширена на ділянки політичну й мілітарну. І хоч новоприйняті держави стануть повноправними членами Спільного Ринку щойно від 1-го січня 1973 року, безумовно, вже тепер створилася зовсім інша ситуація, при якій десять західньоевропейських держав будуть у багатьох випадках виступати спільно.

Як стверджують автори угоди в Брюсселі, ця угода ні проти кого не спрямована. Договірні держави безперечно не хочуть полишити своєї співпраці з ЗСА, навпаки, така співпраця може бути значно поглиблена, якщо Західня Европа виступатиме, як один партнер ЗСА і якщо розбіжність поглядів на різні проблеми буде значно зменшена.

Так само автори договори твердять, що вони не доовляються для того, щоб виступати проти СССР. Адже це річ зовсім ясна: спільними силами можна рішучіше розмовляти з Москвою і створити таку потугу, яка, в спілці з ЗСА, зможе легше протиставитися експансивним, а то й агресивним плянам СССР.

І тому власне в Москві помічається невдоволення з приводу цього д а л ь шого кроку в напрямку здійснення плянів „Об'єднаної Европи". Про це відверто пише совєтська преса, зазначаючи, що після економічного прийде й до політичного та мілітарного зближення країн Спільного Ринку, а це буде, мовляв, загрожувати к р а їнам „соціялістичного бльоку". В дійсності жадної загрози не буде, але буде більша сила для перекреслення агресивних плянів Москви, а це їй, звичайно, не на руку.

Що приспішило поширення Европейського Спільного ринку? На це є різні причини. Але хочемо вказати на одну, про яку в пресі і у виступах з а хідньоевропейських, а також і американських політиків, замовчується. Це безумовно, нова східня політика соціяльно - ліберального уряду канцлера Брандта, яка, в розумінні насамперед Британії, створювала небезпеку „проникання" совєтських впливів до країн Західньої Европи. Ця обставина примусила, очевидно, і Францію полишити свої застереження щодо приступлення до Спільного Ринку Англії. І хоч офіційно Франція і Британія схвалюють нібито політику Брандта щодо зближення з СССР, мариво колишнього німецького „русофільства" ще за часів Бісмарка і мариво Раппалльо, себто зближення поміж Німеччиною і СССР у 20-их роках, примусило, певно, в першу чергу Францію шукати відновлення добрих відносин з Британією. А щодо цієї останньої, то вона завжди традиційно прагнула т. зв. рівноваги сил в Европі. Якби дійшло до ближчої співпраці поміж Німеччиною в цілому і СССР, то це не тільки порушило б оту рівновагу сил, але й здало б цілу Европу на ласку Кремлю.

Але чи зближення поміж західньоевропейськими державами вичерпує проблему „Об'єднаної Европи"? Про це могли б дещо сказати ми, українці, які вважають, що й Україна належить до Заходу, а не до опанованого Москвою Сходу.

Кілька слів про країни Східньої Европи сказав англійський прем'єр Гіт, підписуючи договду в Брюсселі. Він зазначив, що й країни Східньої Европи не виключаються від усіх дальших зусиль щодо створення отієї Об'єднаної Европи. Але про це сказано дуже побіжно і неясно. Покищо, розуміється, ніхто на Заході не думає про те, щоб розпочати активну політику щодо притягнення до сфери свого діяння т. зв. сателітних країн, а тим більше України, яка входить у склад СССР, хоч це й накинуте їй силою.

І тому для нас, українців, залишається роля спостерігачів і тих, які не зрікаються своїх плянів щодо відірвання України від Москви і такого чи іншого прилучення до майбутньої поширеної Европи. Але те, що сталося в Брюсселі, безумовно послаблює СССР, а значить ця подія корисна і для нас.

АЛЬБОМ „СОФІЯ КИЇВСЬКА"

Київське видавництво „Мистецтво" випустило великий фотоальбом з текстами доктора мистецтвознавства Г. Логвина під назвою „Софія Київська". В альбомі є 300 ілюстрацій. „Літературна Україна" з 21 січня характеризувала те видання наступними словами: „Своєрідною енциклопедією, що підбиває підсумок довгорічних досліджень прославленої пам'ятки архітектури, стала праця д-ра мистецтвознавства Г. Логвина „Софія Київська". В альбомі поміщені фоторепродукції св. Софії, з її 19-ма банями, переважно після реставрації, а також світлини з мозаїк, ліплень тощо.

В. С-ко

ЗЛОЧИНЕЦЬ БІЛЯ ВАС

У січні федеральний Уряд асигнував 160 мільйонів долярів на боротьбу з злочинністю, що стала одною з найбільших проблем Америки. Однак, цісю хоч би здавалося й великою сумою грошей, сказав віце - президент Еґню, можна буде зредукувати злочинність у містах в найближчому п'ятирічі щойно на... 20 відсотків.

Речники поліції заявляють, що цю проблему можна буде розв'язати лише тоді, коли приборкана буде пошесть наркоманії і переобтяжені справами суди матимуть змогу негайно виносити вироки злочинцям. Тож вони рекомендують кожному громадянинові бути готовому до зустрічі із злочинцем і знати, як у цій ситуації поводитись.

В січневому числі „Лайфу" Джулі Ґрінволт містить інтерв'ю з ув'язненим у дітройтській тюрмі грабіжником „Баббі" (псевдонім), який охоче розповів цій кореспондентці про „техніку" своєї роботи — „гіт енд ран": бий і втікай.

Свою злочинницьку кар'єру почав Баббі, мавши 12 років. У його родині, як і в багатьох інших, каже він, красти старші привчали молодших. Коли сповнилось йому 18 років, він був уже узвичаєний наркоман і грабував на вулицях людей, білих, чорних, старих і малих, щоб гамувати свою непоборну пристрасть до героїни. Щодня потребував для цього по 60 долярів. Грабував сам-один і з партнером, із зброєю і без зброї. Проте, з партнером виходив на полювання неохоче: боявся, що, зловлений поліцією, він виявить його ім'я і адресу. Його партнер звичайно бив жертву, а Баббі її грабував. На своїм рахунку має Баббі тисячу пограбувань, але арештований був... лише один раз.

Техніка грабування у Баббі розмаїта: схопити свою жертву ззаду за гомілки, і тоді вона сама, вже беззахисна, падає обличчям на хідник. Для старих людей такий спосіб може бути смертельний. Напасти на жертву ззаду і вдарити її по голові каменем або залізною рурою. Підійти до своєї жертви, якщо це жінка або малий на зріст чоловік, і схопити її за руку трохи вище від ліктя — тоді жертва якщо має пістолю або ніж не зможе з них скористати Повалити об'єкт грабування ззаду, притиснути коліном до землі одну його руку, а другу загнути за спину, тимчасом обшукуючи його кишені. Баббі часто практикував ще такий спосіб: підходив до людини на вулиці впритул і питався у неї, котра година, або просив дати йому закурити. Найголовніше казав він, підійти впритул, а далі — діяти.

Ще заманював довірливих людей Баббі на проституток провадив жертву нібито до проститутки, а в під'їзді дому вже чекав на них партнер.

Баббі нікого не вбивав, але мало до того бракувало коли жертва спротивлялась. Люта ненависть і подразнення охоплювали його також тоді, коли вона благала не грабувати її.

Тереном для ловів Баббі були місця поблизу банків, крамниць, аптек. „Свій район, — казав він, — я вивчив досконало. Я завжди знав, куди в разі небезпеки мав тікати, щоб не опинитися в сліпому куті".

Редакція „Лайфу" на основі досвіду поліції, грабіжників та їхніх жертв дає своїм читачам поради, як вони мають реаґувати в різних ситуаціях.

На вулиці треба бути насторожі. Пильнувати, хто є поблизу вас, в якому напрямі маєте тікати, якщо потребуватимете д о п омоги. Найпевніша зброя грабіжника — несподіванка, але якщо ви приготовані, ви самі можете заскочити грабіжника. Зляканий вигляд — запрошення для грабіжника.

Треба уникати темних, безлюдних вулиць. Якщо ви завважуєте, що хтось іде за вами, негайно змінюйте напрям або біжіть і кричіть, коли та особа уперто вас переслідує.

Завжди йдіть серединою хідника: авта і під'їзди будинків — найкраще місце для засідок грабіжників. У небезпечних кварталах ідіть серединою вулиці.

Тримайте завжди напоготові ключі до свого мешкання. Не скорочуйте своєї дороги, ідучи додому через парк, тунель або порожній будинок.

Ви мусите добре знати район, в якому мешкаєте: знати, де стоять телефонічні будки, де є цілу ніч відкриті кафетерії, в яких будинках є швайцари.

Половину всіх злочинів доконується в елеваторах-ліфтах, у підвалах, коридорах — взагалі всередині будинків і в помешканнях. Жертва часто сама себе віддає в руки грабіжника у підвалі дому, не перевіривши, чи йде елеватор угору чи вниз.

Якщо ви їдете автом самі, завжди перед тим, як сідати до авта, погляньте на заднє сидження, щоб переконатися, що там немає нікого стороннього. Тримайте всі вікна і дверцята в авті закритими.

Увечері таксівкарі та водії автобусів звичайно погоджуються зачекати, поки ви, вийшовши з таксівки чи автобуса, ввійдете до вашого дому.

У підземці, чекаючи на поїзд, старайтеся триматися поблизу будки, де продають „токени". Уникайте сідати в останній вагон поїзду.

Коли на вас нападають — не спротивляйтесь. Віддайте злочинцеві все, що маєте: ці речі зможете знов придбати, але життя не повернете. Винятком може бути лише ситуація, в якій ви відчуваєте, що життя ваше загрожене. Тоді, якщо мусите боротися — боріться з усіх сил. Старайтеся ударити нападника у найбільш вразливі місця: око, горло, підчере-

(Закінчення на стор. 7-ій)

Софія Наумович

МЮНХЕНСЬКА ДЕМОНСТРАЦІЯ

Коли попередні несміливі демонстрації української молоді в Европі позначалися слабою підготовою та малим числом здебільша молодих учасників, то мюнхенська демонстрація у суботу 29 січня 1972 р. була і дбайливо підготована й незвично чисельна.

Об 11 годині ранку зібралися учасники під ратушею, де кожного дня о цій порі збирається багато туристів, щоб поглянути на танець фігуринок - лицарів з годинника - куранта. Сумівська молодь почала розвивати транспаренти, виразно і вигадливо виписані, а кільканадцять юнаків завісили на себе великі портрети Валентина Мороза. Юнацтво й діти розбіглися по хідниках із синьо - жовтими летючками, з дуже добрим німецьким текстом. На початку автори летючки дали цитату з заяви Мороза про „бумеранг", який звернеться проти Москви, а далі таке запитання до німців:

„Як почували б ви себе, любі читачі, того першого дня вашого ув'язнення і як перенесли б ви свідомість довгорічности, коли б ваша провина була виключно в тому, що ви себе звете німцями і бажаєте волі та незалежности для свого народу в своїй країні?"

Далі йшов опис найновіших московських злочинів та заклик: „Вимагайте їхнього звільнення!" Друга форма летючок — це була листівка з портретом В. Мороза та короткою історією його суду і драконівського присуду, адресована до ОН у Ню Йорку, яку треба тільки підписати й вислати.

Похід із 75 осіб (і яких 25, що йшли хідниками, упорядники тощо) рушив поволі визначеною трасою, розтягаючись так, щоб можна було добре читати понад 20 транспарентів. На чолі походу йшли юначки, обмотавшися кільчастим дротом, що не потребувало ніяких пояснень. Попереду їхало поліційне авто, торуючи дорогу, по боках поліцисти спиняли трамваї й автобуси та перепускали пішоходів. Гамірними вулицями середмістя, бульваром Максиміліяна, попри оперу й університет промаршувала українська колона у зразковому порядку і, перейшовши тунелем „у-бану" на другий бік, завернула до ратуші. Все тривало рівно годину і закінчилося біля стоянки „голодоморів" — шістьох хлопців і дівчини, що отаборилися — не зважаючи на сніг і мороз, — біля підніжжя ратуші з пояснювальними написами, чому вони голодують, та з летючками, які роздавали всім, хто до них наближався.

Як подають пізніші вістки, ставлення німців до наших „голодоморів" було дуже тепле: їм кидали гроші й квіти, а дві великі фірми, що мають крамниці якраз навпроти ратуші, запросили їх після закінчення голодівки на вечерю.

Треба з признанням підкреслити, що на цю демонстрацію прийшли старші й найстарші — поза 80-ку! — громадяни, в тому числі представники наших установ, кілька міністрів УНРади з дружинами, священик, багато жінок з ОУЖ, діячі Пласту, чільні представники різних середовищ. Не було тільки декого із середнього покоління, з упівським чи підпільним минулим. Та, мабуть, це справдилася зайвий раз стара істина, що внуки краще порозуміваються з дідами, як батьки з дітьми...

БІЛА КАЗКА

За стіною світла —
темний ліс,
За стіною світла —
таємниця.
Вітер хвої запахи приніс,
Свіжість снігу,
Терпку прілість глиці.
Я ступлю у білу каламуть,
Я піду за казкою в гостину...
Між дерев сніжинки танок
в'ють
І лягають в сутінь
вемносиню.

Оступом бреде стара сосна.
Світла тиша. Біла новизна...

Звук сопілки...
(Звідки б в ніч таку?)
Серце болем розпанахав
навпіл...
Хто це там у зорянім
вінку?
Чом ти плачеш,
чом смієшся, Мавко?
Почекай, була колись весна,
І тобі (я знаю, так буває),
Зірка впала в серце...
Хай вона
Вік горить у нім і не згоряє.
Дівчино, у зорянім вінку
Це найбільше щастя на віку.
Ясне майво темних, довгих
кіс...
Білий стан берези...
Запах глиці.

... За стіною світла —
темний ліс.
Біла казка. Світла таємниця.

ТАМАРА МЕЛЬНИЧЕНКО

Бородянка на Київщині.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ПРО КОРОНУ СВ. СТЕФАНА

У статті д-ра Юрія Старосольського в числі з 22-го грудня ц. р. „За святу корону" автор інформує про заходи в Палаті Репрезентантів та Сенату ЗСА в справі задержання корони угорських королів у цій країні, одночасно висловлюючи здогад, що вона знаходиться в депозитах Форт Ноксу із золотим скарбом ЗСА.

Під час мого перебування в Італії останнього літа, в липні, я мав можливість відвідати Ватиканську бібліотеку, де у внутрішних покоях бачив корону св. Стефана.

Корона, яку я мав можливість зблизька докладно оглянути, не зважаючи на її 970-річну давність, добре збереглася. Бракує одного великого посередині та декількох менших самоцвітів. Натомість чудово збереглися емалі, зокрема іконки з грецькими написами. Ціла корона має східній тип і є безперечно візантійського походження, а не лише горішня її частина, як подає автор статті.

Це, зрештою, легко пояснити, коли зважити, що до X століття не лише вся південна Італія і Сицилія, але й частина північної включно з Равеною була в політичній та церковній залежності від Константинополя.

Вячеслав Вишневський
Ричмонд, Н. Й.

Ольга Приходько

КАМ'ЯНЕ СЕРЦЕ

(15)

Додому Юрко прийшов повний своєї гідности і переваги перед домашніми.

З тієї пори лакей майже щодня приходив за Юрком. Ґувернер знайшов, що товариство Юрка дуже добре впливає на Валю, що піддає йому охоти і до вчення і до забави, а головно до їжі.

Ґувернер був француз, який з молодих літ жив на Україні. Свого часу він виховував братів покійної Валиної мами, також і її вчив французької мови. За довгі роки звик і полюбив цю шляхетську родину і жив у них в домі, як свій, а тому, коли народився Валя, вірний та інтеліґентний вихователь був запрошений до дому дідича, щоб дитина з наймолодших літ звикала до доброї французької вимови, а головно, щоб була завжди на очах у досвідченого педагога.

На жаль, пані дідичка передчасно померла, залишивши свого синочка ще немовлятком. Ґувернер, який любив її, як свою власну дитину, присвятив себе цілком дбайливій вихові її синочка. Отже, цей француз спільно з батьком опікувався Валею. І хто знає, чи вижив би цей слабенький хлопчик без цього дбайливого догляду, без цієї ніжної, досвідченої уваги. Тепер Валя мав уже сім років, за цей час він перебув кілька хвороб, найгіршу з них — туберкульозу кости, внаслідок чого одна ніжка трошки шкутильгала. Сподівались, що то з часом перейде, але щороку восени возили Валю за кордон, до теплих країв.

Тепер треба було починати більш-менш регулярну науку, яка б не втомлювала хлопця, і тому ґувернер вчив його нібито граючись, нібито розважаючи його всякими цікавими оповіданнями, де були вставлені слова, які треба було написати, або числа, які треба було порахувати. Щоб ця метода була цікавішою, добре було мати товариша, який би не міг робити Валі конкуренції і якому сам Валя помагав би, а при тому звичайно ліпше уяснював собі і засвоював певне знання.

Дідич запросив хлопчика Гуревича просто для розваги сина, але ґувернер подумав, що якраз цей малий, але хитрий і здібний хлопчик буде відповідним товаришем для улегшення і уприємнення навчання Валі.

Ґувернер мав великий досвід, і зразу виявилося, що навчання Валі в компанії з Юрком дає значно кращий вислід. Здібний і бистрий Юрко схоплював усе дуже швидко, але не мав жадної підготови і багато чого не розумів, а розсіяний та повільний Валя старався бути уважнішим, щоб могти пояснювати тому малому, бо було б йому ніяково, щоб він випередив його. Юрко особливо уважно прислухався до французьких слів та виразів, бо йому дуже хотілося знати те, чого не знають вдома і взагалі в селі. Він відчув, що таким чином нібито приєднується до вищої частини людей. Ця амбіція, це бажання стати вищим і командувати іншими було його вродженою рисою, француз це зрозумів. Він читав хлопцям французькі оповідання, показуючи при тому образки, деклямував легкі віршики, співав французькі пісні. Він ніколи не мав такого, як Юрко, пильного учня, який би так старанно ловив і імітував його вирази і вимову, здебільшого навіть не розуміючи змісту як слід. Ах, чому його любий Валя не є таким здібним!

Коли Валя втомлювався, ґувернер зараз же починав якусь гру чи йшов з хлопцями до парку. Але Юрко, той не стомлювався ніколи, і в парку, під час гри усе повторював якісь вирази з французького вірша чи оповідання. Одночасно він мав природний такт і інстинктовно почував, що не сміє чогось вимагати чи капризувати, і тримався дуже скромно. Можливість ходити до Валі, гратися його цікавими забавками, їсти смачні страви й солодощі, їздити на його конику, — все це було для Юрка таким великим і цінним здобутком, що він найбільше боявся комунебудь чимнебудь у дворі не подобатись, а тому всі його вважали за зразкову, слухняну дитину.

Лакей колись сказав про це пані Гуревич. Звичайно, вона була вдоволена, але це її не здивувало, бо сама вона вважала, що ця дитина є надзвичайною і що вона, як мати такої дитини, мусить зробити все можливе, щоб дати їй змогу дістатися на високе становище, на яке вона заслуговує. І пильна Гуревичка працювала з ще більшою енерґією, не покладаючи рук, щоб придбати для свого синочка все необхідне, все найкраще.

Юрочка бував більше у дворі, як вдома. Всі там до нього звикли, і ґувернер почав називати його на французький спосіб — Жорж. Багато дечого Юрко там навчився, дуже швидко опанував французьку мову і не раз дивував Женю, звертаючись до неї по-французьки. Женя була також здібна і радо переймала все від братіка, якому дуже імпонувало, що він хоч менший, але знає більше і може повчати старшу сестру.

Згодом до Валі почав приїздити ще якийсь учитель з Кам'янця — головного міста на Поділлі, щоб помаленьку заздалегідь приготовляти хлопця до вступу в гімназію. Валин батько вирішив, що ходити кожного дня до школи буде для його здоров'я занадто тяжко. Отже, умовився з директором гімназії, що Валя буде рахуватися учнем, але вчитися буде вдома і тільки раз на рік складатиме іспити за кожну клясу. А потім у старших клясах переїде до Кам'янця і буде нормально ходити до школи, як всі інші учні.

І директор, і педагогічна рада, і тим більше кожний з учителів рахувалися з тим — хто батько учня. Учень з протекцією мав великі привілеї і фактично міг з мінімальним знанням скінчити школу та одержати диплом. Усім було відомо, що диплом такий учень потребує тільки для форми, що він ніколи ні на яку службу не вступить, а коли й вступить, то знов тільки задля форми, а всю роботу за нього робитимуть інші.

Такі були часи, така була доба.

Отже, Валя, вчився вдома, а Юрочка уважно прислухався, істинктовно тягнувся до всього, що йому могло дати якісь привілеї над іншими, наприклад, над тими сільськими хлопцями, серед яких він жив, але з якими не входив ні в які зносини. Не подобались вони йому, не подобалось, що вони були босі, брудні, недбало одягнені. Він стояв за своїм плотом, дивився на них, але на вулицю між них ніколи не виходив, хоч мати йому ніколи не забороняла і хоч ті веселі хлопчаки кликали його до себе бавитися. Такий спосіб життя для Юрочки тягнувся досить довго, аж доти, коли Валя склав чергові іспити до 5-ої кляси гімназії і його батько вирішив, що вже крайня пора вступати йому до школи.

Сам дідич не хотів переїздити до Кам'янця, бо дуже звик до ідилічного життя в своєму маєтку. Кам'янець його втомлював — візити, нові знайомства порушили б його спокійне життя, а одночасно ця зміна вимагала б великих видатків на переїзд і влаштування на новому місці.

(Далі буде)

ПРОТОКОЛ

27-ої ЗВИЧАЙНОЇ КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

яка відбулася в Hotel Statler Hilton, Cleveland, Ohio в тижні від 18-го до 23-го травня 1970 року

(20)

9. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІДОМЛЕННЯМ ТА ЇХ ПРИЙНЯТТЯ

Зразу делеґати обмежувалися до ставлення запитів до звітодавців, а саме:

ІВАН РАКОЧИЙ (105): У звіті головного касира читаємо, що УНС заплатив 177,178.22 дол. на обласних організаторів. В загальному вони зорганізували 4 223 членів, що означає по 41 долярів на члена. Є також інша цифра видатку, а саме 118,543.83 дол. на подорожі, одначе бракує пояснення друкованого або усного касира. Контрольна Комісія не згадує про видатки Екзекутивного Комітету, ані про пляни, щоб поширити діяльність УНС також на південну Америку. Чи Контрольна Комісія застановлялася над таким пляном? Д-р В. Ґалан був у деяких країнах Південної Америки, як Арґентина, Бразилія, Чіле, Венесуеля і знає, що там є погана фінансова ситуація. Вклад 10 тисяч долярів через УНС у тих країнах, може принести такий дохід після десятьох літ, що за нього можна купити пачку папіросів. Це не є корисне для УНС.

ІВАН ВИННИК (194): запитує про справу виплати 7 процентової комісової виплати для секретарів, яка була ухвалена на останній Конвенції. Дивується чому Екзекутива не виконала того рішеня . . . Він спрямовує це питання до Івана Флиса, що був тоді предсідником Конвенції, щоб потвердив факт ухвалення такої резолюції.

ІВАН СЕРАНТ (86): запитує, з якого фонду черпається гроші на спортову активність? Ця інформація є потрібна, щоб вложити пізніше потрібну резолюцію.

Д-Р ІВАН СКАЛЬЧУК (430): застерігається рішучо проти твердження П. Пуцила, мовляв, делеґати прийшли на Конвенцію, щоб переголосувати свою дієту і підносити руки. Вимагає, щоб він вибачився перед делеґатами на цей нетакт. І. Скальчук запитує Контрольну Комісію, чому немає друкованого звіту Контрольної Комісії. Чому її рекомендації роздано так пізно делеґатам? Щодо Високошкільної Фундації для студентів вищих шкіл, яку полісу поручає УНСоюз, хотівби дістати відповідь у зв'язку з поголосками, що цей Фонд не має майбутности. Яка є ситуація того ж Фонду сьогодні. Відносно фонду УНСоюзу дивується, що суми призначені на стипендії протягом останніх чотирьох літ зменшилися. Відносно становища преси і УНСоюзу щодо Українського Патріярхату, хоче мати вияснення від УНСоюзу і від „Свободи" про їхнє відношення до цієї акції.

ІВАН КУЙДИЧ (331): цікавиться чи пороблені якінебудь заходи, щоб задержати спадок у загальному членстві УНС, та щоб забезпечити тих, яких поліси дозріли, на дальших двадцять літ? Чому видатковано 48,000 дол. за рент головної канцелярії, коли можна було б уживати цю саму власну будівлю, працюючи на дві зміни. Щодо видатків на подорожі в сумі 118,543.83 дол. нема докладнішого вияснення, для якої цілі ці видатки? Сума 44,000 дол. на засідання Екзекутиви. Що за ту ціну осягнено і чи цей видаток оплатився? Те саме стосується суми 19,000 дол. на позамісцеві конференції.

До п. Куропася. Ви навели клич „Лицем до молоді!", не подаючи окремого пляну. Чому немає тут делеґатів від молоді?

Загальне питання: чи ми маємо слухати звітів, чи промов? Уважає, що в звіті повинно бути подано, що я зробив із доручень Конвенції, як я до них відносився і як як їх зреалізував та які були результати?

ВОЛОДИМИР БАСЮК (424): чи Екзекутива зібрала всі резолюції і побажання останньої Конвенції і де вони є зареєстровані? Що зробив Екзекутивний Комітет для виконання клича „Лицем до молоді!"? Чи головні урядовці перевірювали працю українських організацій в Европі, на які УНС давав свої субвенції? Головні радні є вибрані не на те, щоб на річних зборах виголошувати промови, але щоб сходилися і пропонували наші побажання і погляди в Союзових справах у „Свободі" і де інде. Чи вимагали звітів щодо „Свободи" і чи схвалювали для неї вказівки? Де є у звіті поданий бюджет УНС? Головні урядовці не є вибирані на те, щоб критикувати один другого.

П. Куропась жалівся, що не було протягом чотирьох літ програми молоді. Пропонує, щоб на найближчій Конвенції першою головною справою нарад була перевірка виконання резолюцій попередньої Конвенції.

РОМАН МАКСИМІВ (432): запитує Мирона Куропася чому він є заінтересований у молодечій програмі в УНСоюзі, які були його вимоги в справі молодечої програми, чому він і члени Екзекутиви не могли знайти посередньої лінії в цій справі? Чи не було б побажаним, щоб в Екзекутиві знайшовся представник молоді, як заступник головного предсідника, або директор для справ молоді?

МИХАЙЛО КОВАЛЬЧУК (239): тішить його плян нової будівлі УНСоюзу і просить гол. предсідника подати ближчі дані щодо неї, а зокрема чи це буде окрема корпорація з окремим капіталом чотирьох мільйонів та чи вона візьме на свій рахунок морґедж і чи буде мати окреме книговодство? Чи в тому випадку треба буде змінити статут УНС?

РОМАН КРУПКА (361): до Верифікаційної Комісії має запит, чому делеґат із 133-го Відділу був здискваліфікований, а до Екзекутиви чому не був надрукований звіт головної радної Анни Дубас; чому так багато помилок у друкованому фінансовому звіті; чи були якісь заходи з боку Екзекутиви сконтактуватися з молодю та уложити для неї програму, згідно з кличем „Лицем до молоді!"

Д-Р МИХАЙЛО СНІГУРОВИЧ (414): ставить запити до Екзекутиви: 1: хто склав Спортову Комісію УНС; 2. з яких фондів покривалися спортові видатки; 3. чому у спортових звідомленнях не було згадки про спортові програми влаштовані Спортовою Централею, спільно з УНСоюзом, на Союзівці; 4. які суми були призначені на спортові імпрези? 5. До Мирона Куропася ставить питання: чому у його промові не було ні однієї конкретної пропозиції щодо організації молоді, хоч він надає цій справі великого значення; 6. гол. предсідника питає чому він так мало згадував у своєму звіті про проєктовану злуку українських братських організацій, зокрема про довготриваючі розмови з Українським Робітничим Союзом?

ОЛЕКСАНДЕР ЛУЦЬКИЙ (153): має запит до гол. предсідника: 1. яку суму інвестував УНС у Стипендійну Фундацію вищих студій в Канаді і скільки на цьому стратив? 2. Чи це було конечністю, і що було причиною заміни д-ра Я. Падоха на П. Пуцила, як представника УНС до УККА, коли головний секретар виконував свою функцію касира УККА вповні вдоволяюче? 3. До головних радних: все про що вони звітували відносилося до ствердження виконання вказівок Екзекутивного Комітету. А які вони вказівки і поради давали Екзек. Комітетові, щоб поліпшити працю УНС, бо ж головні радні є обов'язані давати вказівки та поради.

ЕСТЕЛЛЯ ВОЛОШИН (348): має питання до Мирона Куропася. У зв'язку із його діяльністю, як голови Виховно-Дослідчого Комітету УНСоюзу, просить вияснення, що було зроблено для виконання резолюції про Культурно-освітні курси на Союзівці, яку схвалено на останній Конвенції? Це є одна із доріг до нашої молоді. Ми вислали троє молодих людей з Янґставну на ці курси, але, на жаль на нашу думку, курси і їхня програма не були вдоволяючі. Чому?

ЕМАНУЇЛ ПРИТУЛА (337). 1. Питання до касира Пуцила. У своєму звіті він ствердив, що делеґати схвалили собі за високі дієти і що немає грошей у касі. Чи таку саму дієту отримують члени Екзекутиви? 2. Народний Фонд немає грошей, але 20.000 дол. було розділено. Звідки взялися ці гроші? 3. Чому видатки в рубриці загальних коштів подорожей є майже два рази такі високі, як видатки на „кошти" дороги спеціяльних організаторів?

МАРІЯ ФЕДАК (112): Вимагає відповіди на питання, які будуть ставити члени після повороту делеґата домів, зокрема якщо йдеться про тих, які мають грамоти на ціле життя і платять вже тридцятьп'ять років на 500 дол. грамоту. Чи не було б вказаним, або зменшити вік такої грамоти, або дати членам виплачену грамоту і забути про дивіденду. 2. Якщо говоримо про проблеми молоді, чи не було б побажаним застановитися над пропозицією дати студентам низько опроцентовані позички і то не лише виїмково здібним студентам, але й поважним студентам? Це заохотило б їх статися членами УНС. Наприклад, був випадок у нас, що один з наших членів просив допомоги. Наш секретар тричі просив про цю допомогу і тричі йому відмовлено. Це дуже погано настроїло того члена і він не хоче відновити своєї грамоти.

ІВАН АНТУШАК (161): До Й. Лисогора: на Конвенції в Чикаґо схвалено резолюцію, яка вимагала, щоб всі звіти були англійською мовою, бо цього вимагають стейтові асекураційні департаменти. Чому досі цього не зроблено?

ІВАН ВИСОЧАНСЬКИЙ (90): Це вже четверта Конвенція, а я досі не знаю скільки ми видали на Союзівку? Зі звітів я бачу, що Союзівка має книжкову вартість 405.-000 долярів, але мене поінформовано, що досі витрачено на неї більше чим один мільйон долярів. Я люблю Союзівку, але якщо ми витратили масу грошей на неї, то я не хочу, щоб ми мали, як вимагає п. Іванчук, тисячі таких Союзівок по цілій Америці й видавали гроші на них.

ЯРОСЛАВ КРАВЧУК (251): 1. Питання до гол. касира, або до Контрольної Комісії щодо Фонду Наглої Потреби. У звіті є інформація, щодо цього фонду впливали гроші від усіх Відділів, але ніде немає звіту, як видатковано гроші з цього фонду. 2. Чому вплииви до цього фонду є такі малі?

ІВАН ПІГУЛЯК (39): 1. До гол. предсідника: Чому у ваших звітах і звідомленнях головних урядників не було згадки про гармонійну співпрацю поміж ними на протязі чотирьох літ? 2. Чи можуть колишні приятелі у Екзекутивному Комітеті, що тепер порізнилися, бути вибраними до нової Екзекутиви і чи вони будуть продовжувати бойкотувати співпрацю у дальших чотирьох роках? 3. До головних контролерів: Чому у своїх звітах не згадали про брак співпраці між головними урядниками?

АТАНАС КОБРИН (127) 1. Щодо молоді: чи були випрацьовані пляни щодо зорганізування молодечих відділів УНС? 2. Якщо ні, слід надрукувати малий поучник-брошурку, яку можна б роздавати молодим гостям Союзівки, пояснювати їм що таке УНС і що зробив для молоді та просити їх про суґестії щодо програми молоді з метою приєднати їх до УНС: 3. Чи були зроблені спроби отримати кредити в коледжах за курси на Союзівці? 4. Чи були спроби отримати „matching funds" для Дому Старших на Союзівці від стейту Ню Йорк. Слід прослідити можливості. 5. Що могла б коштувати Союзівка близько Чикаґо? 6. Чи є вироблені пляни для модернізації Головної Канцелярії і її машин і т. п.? Чи є якийсь точний плян, чи працюємо з дня на день?

МИКОЛА ПЛАВЮК (458): 1. Чому не надрукований новий статут УНС? 2. Чи оплачується триступнева структура УНС, тобто Відділи, Округи і головна канцелярія і чотириступнева система в Канаді з окремою канадійською канцелярією? 3. Чи Окружні Комітети мають бюджет? 4. Відносно структури Головного Екзекутивного Комітету не розуміє розподілу праці і обов'язків четвертого заступника предсідника й гол. секретаря. 5. Контрольна Комісія рекомендувала Екзекутиві зліквідувати зовнішню контролю за поміччю ревізорів (CPA) Чи це було оправданим і чи зовнішня контроля не буде потрібна в майбутності? 6. Чи експеримент з Канадійською Канцелярією виправдав себе і чи слід його продовжувати? 7. До Контрольної Комісії: прошу вияснити чому прихід від вкладів УНС виносить тільки 4%? 8. Чи всі можливі фонди УНС були використані для уділення 7½% морґеджів в Канаді? 9. Контрольна Комісія поставила внесення уділити Екзекутиві абсолюторію. Але чи всі рекомендації Контр. Комісії з квітня 1969-го р. були виконані Екзекутивою? 10. Щодо „ідеалів УНСоюзу". Чи вони відповідають теперішній нашій генерації і її потребам? Чи робиться щось в напрямі змодернізування ідей і напрямних УНСоюзу? 11. Чи робиться якінебудь заходи в напрямі поширення організації УНСоюзу в інших країнах вільного світу?

Д-Р ОЛЕКСАНДЕР СОКОЛИШИН (204): 1. Що робиться з англомовним виданням „Свободи" в напрямі ширення правди про Україну? Про які англомовні публікації згадує ред. Драґан? Хто буде їх видавати і очолювати? Згадує це тому, що „Український Бюлетень" англійською мовою не повинен був перестати виходити. 2. Чому представники УНСоюзу не запротестували під час останньої Конвенції УККА проти внесення припинити видання „Українського Бюлетеню"? 3. Чи є ще багато матеріялів в течці ред. Драґана неопублікованих із дискримінуючим змістом?

АННА ГНАТЮК (37): Чому не підвищити б границю віку для нових членів між 55 і 60 роком життя, щоб не потребували лікарських оглядин, якщо знаємо, що даний аплікант є здоровий. Чому не дати можність кандидатам в члени у віці від 65 до 70 літ стати членами УНС, підвищуючи для них границю віку?

Д-Р ВАСИЛЬ ПАЛІДВОР (204): Запит до п. Лисогора і д-ра Ґалана: Чому резолюція Конвенції УНС з 1958 р. що вирішила будувати будинок Головної Канцелярії УНС в місті Ню Йорку, була зігнорована Екзекутивою? Про це рішення знаю добре, бо був тоді заступником предсідника Конвенції. Тепер, на жаль, пізно, бо Екзекутива вже перерішила цю справу, заплянувавши будову на терені Джерзі Сиwті. Д-р Ґалан та Контрольна Комісія повинні були перевірити виконання конвенційної резолюції, а якщо уважали, що вона є невказаною, мали постаратися про її уневажнення, а щойно тоді поробити заходи про прийняття нового рішення будувати Дім УНСоюзу на терені Джерзі Сиwті.

Урядуючий предсідник Конвенції Павло Дорожинський апелює до делеґатів, щоб ставили свої запити ясно і коротко та не вели дискусії під час цієї точки запитів.

СТЕФАНІЯ БУКШОВАНА (340): 1. До Мирона Куропася: чому він підніс справу віку радних коли старший вік не обмежує працездатности людини або її посвяти для праці. 2. Чи головні радні не є зобов'язані до праці у своїх Округах для добра своєї Округи і громади? 3. Чому Окружні Комітети не діставали субвенцій від Головного Уряду на свою працю, що значно причинилось би до поправи стану діяльности на місцях.

ПАВЛО ПИРОГАНИЧ (238) — викликаний не зголосився до слова.

БОГДАН ЛАСТОВЕЦЬКИЙ (184): Справа реорганізації Української Католицької Церкви є дуже важливою. Чому УНСоюз та „Свобода" не включилися в акцію за Українським Патріярхатом та не взяли проводу в тому ділі?

ҐЛЬОРІЯ КОЗАК (22): 1. Хто є відповідальний за виконання конвенційних резолюцій? На останній Конвенції перейшло рішення основувати на Середньому Заході Союзівку, чому цього не виконано? 2. Чому не включено ані однієї жінки-делеґатки до одного із двох передконвенційних Комісій?

МИХАЙЛО НИЧ (397): 1. Запитує, чи були дійсно якісь непорозуміння в Екзекутиві? 2. Був на попередній Конвенції внескодавцем на підвишку секретарям 7%ої винагороди. Це була резолюція, а її чомусь названо тільки рекомендацією і досі цього не виконано з якоїсь причини. 3. Дивіденду виплачується членам з днем 31-го травня кожного року. Грамоти членів, що дозрівають в часі між 1-им січнем і 30-м квітнем в році, не отримують дивіденди, хоч є управнені до цього, бо дивіденду обчислюється до 31-го грудня попереднього ділового року, чому? 4. Чи фінансовий відділ УНС робить старання підвищити дивіденду до висоти річної вкладки для членів у старшому вхті, що набули грамоти кляси „Т", тобто зобов'язані платити вкладку ціле своє життя. 5. Чи висота стипендій буде підвищена? Чи стипендії будуть доступні також для учасників дитячих таборів? Сума 2.000 дол. призначена на високошкільні студії є абсолютно замалою. 6. Чи будуть призначені стипендії для діточих таборів? 7. Чи будуть можливі безплатні вакації на Союзівці для сиріт і бідних дітей?

ЕВГЕН МАСТИКАШ (432): 1. Чи Контрольна Комісія запроєктувала відповідні зміни згл. реформи в УНС відповідно до вимог канадійських законів для наших канадійських членів? 2. Звідомлення фінансове є добре опрацьоване, бракує однак білянсу. 3. Якщо йдеться про гарний клич „Лицем до молоді", побажаним був би звіт про вклад УНСоюзу в цю молодь, а не тільки в гроші. 4. Чи Екзекутива плянує створити уряд директора молоді та включити його до Екзекутиви? 5. Хотів би послухати звіту про результати Курсів для молоді на Союзівці та опінію про них — добру чи злу? 6. До С. Куропася: в якій мірі може утворення Союзівки в околицях Чикаґо причинитися до зросту союзового членства?

Предсідник уділив голосу дел. Миколі Сенчишакові (131) у справі формального внеску.

МИКОЛА СЕНЧИШАК пропонує обмежити час запитів делеґатів до однієї хвилини з уваги на час і на це, що інтерпелянти дуже часто повторюють питання і проблеми своїх попередників.

Предсідник просить скорочувати час запитів.

ЕВГЕН МАСТИКАШ (продовжує питання): До М. Куропася: чи можна скласти програму молоді? 8. Як поступила справа злуки УНСоюзу з Українським Робітничим Союзом? 9. Резолюція про підвишку секретарям з попередньої Конвенції не була додержана, чому?

АННА ПРЕСКОВИЧ (23): 1. Чому Союзівка виказує в 1969 р. недобір? 2. Скільки недобору мала „Свобода" 3. Чи було щось зроблено для виконання резолюції у справі здвигнення пам'ятника о. Гончаренкові в Каліфорнії? 4. Чи виконано резолюцію висилати „Свободу" безплатно для вдів по членах? 5. Чи признано 1% підвишки касирам Відділів?

Касир Петро Пуцило просить предсідника перервати запити у зв'язку із потребою отримати від делеґатів інформації про їхні кошти дороги і роздав відповідні друки.

Предсідник П. Дорожинський перервав запити в годині 12.50 по пол. для поладнання цієї формальности.

Слово проф. Ол. Грановського

Опісля о год. 1-ій по пол. предсідник Дорожинський представив делеґатам гостя д-ра Олександра Грановського з Міннеаполісу, емеритованого професора Університету Міннесоти, який звернувся до Конвенції з проєктом признати субвенцію на створення катедри Українознавчих Студій на Міннесотському Університеті. Цей університет зголосив намір зложити на таку катедру суму 500.000 долярів. УНСоюз повинен зі своєї сторони передати на таку важливу ціль квоту пів мільйона долярів, й тоді ця катедра стане дійсністю. Міннесотський університет створив в 1965 р. окремий Український Архів-Музей.

Предсідник зарядив в тому місці обідову перерву до год. 2:30 по пол.

ЧЕТВЕРТА СЕСІЯ

Вівторок, 19 травня 1970 р.

Предсідник Іван Флис відкрив четверту, пополудневу сесію Конвенції в годині 2.30 по пол. та просив три обрані Комісії Конвенції перейти до призначених їм кімнат для вибору управ своїх Комісій.

Д-Р БОГДАН ФУТЕЙ поінформував, що в програму конвенційного бенкету, визначеного на четвер, 21-го травня, ввійде підготована Конвенційним Комітетом відповідна святкова програма, а після бенкету — забава з танцями в залі Віндсор, на яку запросив делеґатів.

З черги предсідник І. Флис передав провід Конвенції заступникові П. Дорожинському, який зарядив продовження запитів делеґатів у зв'язку зі звітами головних урядників.

ВОЛОДИМИР ЛЕВЕНЕЦЬ (5): 1. Запит до д-ра Я. Падоха: Чому Відділи отримують мало інформативної літератури для розділювання її між молодь-кандидатів у члени УНСоюзу? 2. Екзекутива приняла гарний клич „Лицем до молоді", але повинна була також подбати про скликання бодай однієї конференції з представниками молодечих організацій для продискутування проблеми, як включити цю молодь в ряди УНСоюзу? 3. Звертає увагу про потребу журналу для студіюючої молоді, про що терба було подумати вже давніше.

МИКОЛА ШПИТКО (489): 1. Чому УНСоюз здержав уділювання морґеджів для потребуючих членів? 2. До Контрольної Комісії: чому члени К. К. кажуть, що праця в УНС провадиться не так фахово, як треба, але у звіті Комісії немає слова критики на цю тему?

ВАСИЛЬ КИЧУН (50): До д-ра Данилюка: Чому не скликано конференції спеціялістів-психологів, соціологів, виховників та лікарів, щоб простудіювати проблеми нашої молоді?

ВАСИЛЬ ЛІЩУК (251): 1. Дотично звіту Контрольної Комісії вимагає пояснення противорічних чисел в поданих рахунках щодо втрати на будинках в Бронксі, Н.Й. 2. Є багато нарікань у зв'язку із полісами кляси „В", платними аж до смерти. Чи не можна знайти відповідний вихід з цієї проблеми?

Предсідник запрошує членів Виборчої Комісії на конференцію в кімнаті нарад.

БОГДАН ОДЕЖИНСЬКИЙ (216): 1. Справа 9-мільйонового Резервового Фонду: Яка є ціль цього Фонду? Чи Чи не можна б його в якийсь спосіб використати? Якщо так, хто має право робити видатки з цього Фонду? Чи цим Фондом рядить якесь окреме стейтове право? 2. Молодь: Чому Екзекутива зігнорувала його пропозицію скликати окрему конференцію керівників молодечих організацій і так започаткувати контакти з нею з метою організування їх як членів УНСоюзу?

АНАТОЛІЙ ДОРОШЕНКО (114): Чи були зроблені якінебудь пляни і заходи організувати молодечі Відділи в УНСоюзі?

СОФІЯ ГУНЬКА (36): 1. Чому кривдиться і не трактується однаково членкинь-жінок, як це є у випадку виплати з Допомогового Фонду для хворих. Жінки вплачують ці самі вкладки до цього Фонду, але їм признається тільки 25 дол., а мужчинам 35 дол. Чому? 2. Чому старі члени мусять платити членські вкладки до кінця життя, якщо мають грамоту кляси „В"? 3. Треба видати точні інструкції, як виповнювати нові форми аплікацій. 4. Чи не можна змінити статут так, щоб на видатки на похорон можна було призначити повну суму забезпечення?

ІВАН МИХАЛЬЦЕВИЧ (221): 1. Чи і що робить УНСоюз для занґажовання до праці більше фахових організаторів? 2. Чому допомога з Допомогового Фонду тепер приділюється хворим або нездібним до праці щойно після 5-ох місяців недуги. Член потребує допомоги тоді, коли є хворий чи нездібний до праці, а не тоді коли вже помер або коли після виздоровлення вернувся назад до праці. 3. Як мається справа з винагородою для касирів?

ІВАН ГОЛИК (123): 1. Запитує гол. контролера В. Гірняка, як довго треба було контролювати і інвентаризувати матераци на Союзівці? 2. Чи контролер Іванчук перебував на Созівці задля інвентури майна на Союзівці і чи за це отримав дієту в такій самій висоті, як звичайно та чи також отримав дієту за репрезентацію в кругольних змаганнях.

АНДРІЙ ІВАНЮК (106): (Зголошений до питань, неприявний на залі).

ДМИТРО ВАСИЛИК (73-181): Чому назву „Захист для старців", змінено на „Дім"?

ВАСИЛЬ ЛІЩИНЕЦЬКИЙ (240): 1. Маємо різні кляси забезпечення в УНСоюзі. Чому немає важної грамоти для наших професіоналістів і бизнесменів за т. зв. Keogh Plan? 2. Компанія Ернст і Ернст перестала переводити періодичну контролю УНСоюзу. Тому, що така контроля тривала найменше 2 місяці кожного року, треба нам вибирати на Конвенції таких контролерів, що могли б присвятити кожного року два місяці для перевірки бизнесу УНСоюзу в Головній Канцелярії. Очевидно, повинні ми вибирати фахівців в тому ділі. 3. Як наладнати краще зв'язок між членством і УНСоюзом? Контакти повинні бути належно зорганізовані.

ЯКІВ РУДЯК (233): Чому розмети за місяці березень і квітень не були вислані ,а якщо були, то куди їх вислано?

ПЕТРО ПИРОГАНИЧ (283): До І. Одежинського: у своєму звіті подаєте, що Ви зорганізували 32-ий Відділ. Але я також читав у Ювілейній Книзі, що цей Відділ зорганізував п. Хомин. Цей Відділ має 192-ох членів, але аж 61 було суспендованих. 2. У Відділі 153, де п. Одежинський є предсідником, на протязі 4 років Ви зорганізували 203 членів, але в тому самому часі було суспендованих 213 членів! Чи це має бути добрий приклад до наслідування для секретарів та організаторів? Членів треба за всяку ціну вдержати у Відділах, а не зараз завішувати. Прошу вияснити цю справу.

Привітання пастора О. Гарбузюка

Предсідник Конвенції — П. Дорожинський — повідомляє, що на залі є президент Об'єднання Української Євангелицької Баптистської Церкви в Америці, пастор Олекса Р. Гарбузюк, який прибув, щоб привітати Конвенцію від Конференції своєї Церкви. Гість зложив щиру подяку для Екзекутиви УНСоюзу, редактора „Свободи" та організатора п. С. Гавриша, за їхню гарну співпрацю при зорганізуванню 5-ох Відділів УНСоюзу, зложених із вірних Євангелицької Баптистської Церкви в ЗСА і Канаді. У Конвенції УНСоюзу беруть делеґати тих Відділів участь вперше.

Предсідник Дорожинський проголосив закінчення періоду запитів, після вичерпання листи інтерпелянтів і попросив головного предсідника Й. Лисогора, щоб відповів на запити, що були скеровані до нього.

Відповіді на запити делеґатів

Головний предсідник Йосип Лисогір дає відповіді на запити.

Дел. Ракочому: Відповідаючи на запит про заінтересування УНСоюзу в поширенні своєї активности в інших країнах світу, таких як Австралія, Велика Британія, Бразилія, Арґентина і т. п. та чи це може бути корисним для нас з уваги на грошову ситуацію, Й. Лисогір інформує, що багато компаній вже заанґажувалося в того рода бизнеси, розв'язуючи існуючі проблеми в різний спосіб. Зокрема з фінансової обережности вони стараються забезпечувати на тих теренах в долярах або в фунтах штерлінґів або і в іншій валюті, що не підлягає таким наглим і небезпечним змінам, як наприклад, валюта у Бразилії. Якщо ми рішимося на цю справу, то будемо уживати доріг випробованих іншими компаніями.

Дел. Іванові Винникові: Дотично 7-процентової винагороди для секретарів. В протоколах нашої Конвенції є ця справа записана, як рекомендація. П. Винник сам зробив під час останньої Конвенції яких 7 до 8 внесків, які були записані, як рекомендації. Ми обговорювали цю справу дуже докладно на наших Річних Зборах і остаточно прийняли таке рішення, як у нашому звіті.

Дел. І. Серантові: Щодо запиту з яких фондів черпається кошти на спортову діяльність. Ми маємо два головні фонди в нашій системі: забезпеченевий фонд і братський фонд. На спортові справи видатки береться з братського фонду.

Дел. Іванові Скальчукові: Щодо справи Наукової Фундації в Канаді — це не є Стипендійний Фонд. Ця Фундація це нова, дуже гарна ідея, а того роду інституції існують на терені Канади в досить поважній кількості і роблять добре діло. Наукова Фундація в Канаді про яку питаєте, це виключно українське діло. Після її основування, праця в ній поступала досить повільно, а в міжчасі наступили певні правні процедуральні зміни в Канаді в цій справі, що вимагають більше строгого надзору над тими фундаціями, яких кількість дуже скоро зростає і які заанґажували багато мільйонів долярів, так, що зміна закону виявилася конечною. Ці процедуральні зміни вимагають, також від нашої Наукової Фундації в Канаді ревізії

(Продовження на стор. 4-ій)

Дискусія над звідомленням та їх прийняття

(Продовження зі стор. 3-ої)

існуючого статуту, що вимагає довшого часу. Ця праця буде вкоротці закінчена і наша канадійська Фундація або буде продовжувати самостійно розпочату працю, або злучиться з існуючою вже акредитованою подібною Фундацією. Всі фінансові засоби Фундації є здепоновані і забезпечені у одному із великих канадійських банків. Евентуальні дальші пояснення в тій справі можемо отримати від сенатора Павла Юзика, який саме очолює Фундацію або від п. Б. Зорича. Щодо підвишки сум на стипендії — то це буде залежати від фондів, які будуть доступні на ту ціль. УНСоюз тепер приділює 3 стипендії — одну на 1 000 дол., одну на 600 дол. і одну на 400 дол.

Дел. Іванові Куйдичеві: делегат запитує чому зріст нашого членства іде так повільно. Це питання повинно бути радше скероване до наших секретарів і організаторів. Є певні труднощі в тій ділянці, хоч даємо дешевше забезпечення як комерційні установи. Живемо тепер у періоді добробуту, а коли люди мають більше грошей, вони отримують більше процентів і не мають часу думати про забезпечення. Не маємо дальше в нашому апараті молодих людей, що могли б посвятити більше часу організуванню членів. Наша організація не є ідеальна, є різні браки, що їх треба усунути, щоб підвищити кількість нових членів. Делегат згадує наш клич „Лицем до молоді" і питається, чому ми не запросили молодих людей на конференцію з нами. Ви всі читаєте нашу пресу і знаєте добре, що „Свобода" присвятила окремі сторінки для справ виключно молоді і молодечих організацій. Ми вдержуємо контакт із молодечими організаціями, бож ті статті з неба не впали, а передали їх наші молодечі організації, які співпрацюють з нами — Пласт, СУМА. Власне з ними постійно кооперуємо, просимо їх не забувати, про свої проблеми, з'ясовувати їх у своїх статтях і дописах та передавати їх до нас. Всі вони мають охоту співпрацювати з нами і готові до конференцій з нами, але якщо зробимо всю потрібну роботу для них. Напочатку, перший, другий і третій раз висилають досить цікавого матеріялу, але за четвертим чи п'ятим разом вони питають: „А може б ви зробили це?" І тоді відпадають. А ми потребуємо оригінальний матеріял, що інтересував би молодь і щоб надавався до публікації на тих їхніх сторінках. Вступні розмови з ними проходять звичайно дуже гарно, виявляють навіть ентузіязм спочатку, але як приходиться до систематичної праці на довшу мету, тоді маліє ентузіязм, і сторінка Пласту чи СУМА, що повинна появлятися кожних 4-6 тижнів, чекає на появу 3 до 4 місяці, заки збереться потрібний матеріял. Отже ми пробуємо співпрацювати з тими організаціями, але правдою є, що вони мають свої власні труднощі.

Ми маємо також окремі проблеми молоді. Наприклад, уживання наркотиків між нашою молоддю. Замість чекати, аж ситуація станеться критичною серед нашої молоді, д-р Данилюк піддав думку зайнятися тією справою, Він приготовив брошурку на тему небезпеки наркотиків і ми видали її українською і англійською мовами. Думаємо, що це є також потрібна прислуга для нашої молоді. Дальше, під час літнього сезону маємо постійні контакти з молоддю на нашій Союзівці, яка там з'їздиться, користується безкоштовно спортовими уладженнями, при чому без пересади 90% всієї активности на Союзівці в літніх місяцях — є заплянована для молоді. Я не маю на думці тільки Курси Українознавства або спортові імпрези, але щоденну працю з молоддю, а при тій нагоді, очевидно, хочу торкнутися також питання, яке дуже часто виринає у наших членів: Чому Союзівка не оплачує себе? При тих цінах, що їх побирається на Союзівці — це не є легко дати відповідну і добру обслугу і рівночасно зробити її доходовим підприємством. Під кінець тижня маємо там сотки, а то й тисячі молоді, що користуються місцем і уладженнями Союзівки тенісовими кортами, басейнами та всім іншим, що є до диспозиції гостей, а щодо спання — то даємо їм наші залі, бо або не має місця в наших кімнатах, або тому, що не мають чим оплатити нічлігів. Ми старасмося їм іти на руку, бо знаємо, що це є молодь, а ми знаємо, бо і ми були колись молодими, що може діятися, як щоб ми категорично заявили їм, що кімнати є виключно для гостей, що можуть заплатити за них і за уладження, а тому, що ви не маєте грошей — забирайтеся звідси!" А тоді ,замість соток чи тисячів, мали б малу горстку. Замість нашого теперішнього зиску 2,000 дол., ми виказували б багато більше. Наша фреквенція була б менша, але й видатки менші. Участь нашої молоді збільшує наші оперативні кошти, але покищо, Богу дякувати, ми не маємо дефіциту.

Щодо Українського Вільного Університету і проф. Білинського, правда, ми маємо контакти з тією установою і стараємося попирати її працю нашими дотаціями, але ми не можемо впливати на звільнювання чи анґажування професорських сил, бо це не належить до нашої компетенції. Подібне є з нашою Енциклопедією. Ми могли б сказати професорам, що писати, а що ні, але ми не можемо вмішуватися у справи професіональні та наукові, якщо ми дійсно уважаємо, що наукові принципи повинні бути трактовані об'єктивно. Університет — це наукова інституція і ми хочемо дальше її підтримати.

До дел. В. Басюка: Культурна Комісія: головно в останніх 16-ох роках, має величезне завдання підготови і видання англомовної Енциклопедії Українознавства, перший том якої вже, як вам відомо, появився в 1963 р. Другий є вже готовий і ред. Драган має один примірник зі собою. Вона тільки виглядає об'ємиста ця книга, але це тільки тому, що текст є друкований лише на одній стороні. Ми уважаємо, що Англомовна Енциклопедія — це великий вклад для добра нашої молоді. Ця Культурна Комісія є відповідальна за Енциклопедію, за студентів і курси на Союзівці як також за дитячі табори і їхню програму. Вона поручає, що в тих справах слід робити, а що ні. Комісія не виконує подробиць програми, це є діло керівників і фахівців, вона лишень наглядає над загальними напрямними програми або дає свої напрямні.

До делеґата Михайла Ковальчука (239): У справі запиту про нову корпорацію для нової будівлі Головної Канцелярії. Ми мусіли створити нову корпорацію, щоб мати змогу приступити до виконання проєкту. Згідно з законами стейту Ню Джерзі, що їм підлягає цей наш проєкт, як також, щоб отримати звільнення від податків, ми мусіли основувати окрему організацію не обчислену на зиск. Якщо б це була організація бизнесова, тоді ввесь евентуальний дохід мусів би підлягати оподаткуванні. Наша корпорація має назву: Ukrainian National Urban Renewal Corporation. Директорами Корпорації є мешканці стейту Ню Джерзі, тому, що це є установа цього стейту, а ними є Петро Пуцило — касир, Володимир Сохан — заступник президента і я, як президент цієї корпорації. Корпорація має 2 шери, які є власністю УНСоюзу. Кошти будови, як їх оцінили наші архітекти на основі їхніх плянів, будуть виносити від 7 і пів до 8 і пів мільйона дол. Ми маємо право інвестувати в цю будову около 4 мільйони долярів з наших грошей. Це значить, що на решту коштів треба буде затягнути позику у висоті близько 4 мільйонів долярів. У тій справі маємо договорення з Українською Щадничо-Позичковою касою у Філядельфії, що дає позичку на 1% нижчій ставці процентовій, яка буде обов'язувати на банковому ринку в часі затягнення позики. Ця Корпорація не має окремої Ради, тільки трьох названих директорів. Немає в тому випадку ніякої статутової проблеми, ані вимоги зміни нашого статуту, бо це виключно справа інвестиції. Будівля буде приміщувати нашу головну канцелярію, а крім цього будемо мати додаткові поверхи, за які будемо побирати рент.

До дел. д-ра Михайла Снігуровича (414): Є запит скільки грошей на спортові акції можна сподіватися від УНС. Це залежить від пропозиції, які наспіють в цій справі до УНС і чи це буде корисне для УНСоюзу. Спортову діяльність ми все вважаємо за братську діяльність і як певного рода пропаганду. Але ми розуміємо, що сам гріш не буде робити роботу. Ми в головній канцелярії мусимо питати наші Відділи: „Що ви робите в справі цієї діяльности?" Не забуваймо, що кожен Відділ має автономію у у своїй праці і програмі своєї діяльности. Ви не потребуєте чекати, щоб вам головна канцелярія доручила уладити забаву з танцями, чи якусь спортову імпрезу або уладити прогулянку для вашої молоді. Ясно, що ви маєте вільну руку робити те, що уважаєте за відповідне для вашого Відділу. Є Відділи, що мають свої каси, можливості та людей, які є здібні вивести навіть багату програму діяльности. Якщо б ви потребували помочі в таких справах від головної канцелярії, фонди знайдуться, якщо проєкт матиме свою вартість.

До дел. Олександра Луцького (153): Запитує скільки інвестував УНСоюз у Наукову Фундацію в Канаді. Відповідаємо: нічого не інвестував УНСоюз, за виїмком конечних видатків, що їх треба було зробити, щоб цей проєкт рушити з місця. Ми заінтересувалися цим проєктом, бо були нарікання, що УНСоюз не інтересується громадським життям наших канадійців, а є тільки бизнесовою інституцією. Тому ми шукали за дорогами, як наблизитися до нашого канадійського членства і доказати йому, що УНСоюз є дійсно громадською організацією. Ця фундація натрапляла на поважні перепони і тому сенатор П. Юзик звертався до нас за поміччю. Ми погодилися під умовою, що ми будемо виключними продавцями. Ми уважали, що при допомозі наших 60-ох союзових Відділів, зможемо продати 200 до 300 плянів річно. На жаль, програма ця була стримана останньої осені у зв'язку із потребою перевести зміни відповідно до постанов прийнятих свіжо канадійським урядом. Дальший запит дел. Луцького відноситься до причини заміни представника УНСоюзу на становищі касира д-ра Падоха на п. Пуцила. Як ви знаєте з наших звітів, ми всі маємо великі обов'язки і відповідальність у зв'язку із нашими урядовими функціями. Нашим завданням є старатися всіма силами і зуживати ввесь час для виповнення наших союзових зобов'язань. Якщо немає часу на виконання цих завдань, тоді слід обов'язково щось зробити, щоб цей час найти та щоб дотична особа мала змогу присвятити ввесь час до виконання своїх урядових обов'язків. Якщо пригадуєте собі з протоколів наших річних зборів за останні два роки, я ставив пропозицію звільнити нашого організаційного директора з усіх інших обов'язків, за виїмком тих, що дотичуть організаційного департаменту, бо ми уважали, що ми повинні класти головний натиск на приєднання нових членів. На нашому останньому річному зборі ми знову прийшли до такого самого рішення. Під час виборів на Конвенції УККА ми не пропонували д-ра Падоха до перевибору на касира УККА, бо ми вважали, що він повинен присвятити ввесь свій час виконуванні своїх праць в УНСоюзі. Ми були переконані, що це правильний крок у тому випадку. Якщо йдеться про запит, чи головні радні давали свої поради в союзових справах Екзекутиві, то слід ствердити, що так. Якщо поставали якісь проблеми на теренах союзової праці, чи то в Бостоні, Чикаґо, Вінніпеґу, Монтреалю, Дітройті або Клівленді, де-небудь, де були наші головні радні чи контролери, ми все мали від них поміч і пораду. Ми передавали їм наші клопоти-проблеми, ми все отримували від них їхні вказівки. Якщо був якийсь клопіт у нашому Відділі, вони дораджували, а також старалися дати відповідну розв'язку.

До дел. Естелі Волошин (348): Щодо Культурних Курсів ми отримали вже дуже докладні і цінні суґестії від наших кваліфікованих виховників — пп. Т. Шмаґали і М. Куропася. У зв'язку із тими курсами УНСоюз має цілий ряд проблем. В багатьох місцевостях існують курси українознавства „Рідної Школи", а навіть подекуди й вони на університетах, де вчиться предмети з ділянки українознавства. Наша проблема щодо майбутніх того роду курсів на Союзівці — це питання, який вигляд чи формат ці курси для наших студентів повинні прибрати. Дальше ми повинні здавати собі справу, що Союзівка це в дійсності вакаційна оселя, де студенти не мають великої охоти студіювати. Ми тепер опрацьовуємо з д-ром В. Стецюком нову, більш цікаву, програму курсів.

До дел. Марії Федак (112): Запит, що робити із грамотами на ціле життя кляси „В", що вже є „сплачені". Того рода поліси „на все життя" є дуже рідко „сплачені", хоч на перший погляд може так здаватися. Наприклад, якщо ви платите річну вкладку 30 дол. на того роду грамоту, ви можете думати, що на протязі 40 років ви вже вплатили 1.200 дол., тоді як ваша грамота є виставлена на 1.000 дол. Але воно так не є, бо в тій річній вкладці 30-ох дол. є також квота 7.80 дол. за „Свободу" річно та 1.80 на Братський Фонд. Отже в дійсності членська вкладка виносила не 30 дол., але около 20 дол. річно на обезпечення. А крім того ваша дивіденда на протязі 38 років виносить близько 200 дол. Якщо отже відтягнемо від вашої річної вкладки квоту 9.60 дол. і додамо виплачену дивіденду, ваші вкладки вплачені протягом 40 років на цю грамоту далеко не доходять до 1 000 дол. А рівночасно хочу звернути увагу на факт, що нашим членам, що осягнули вік 80 років, ми звертаємо їх цілорічну вкладку у виді дивіденди. Іншими словами, член, який осягнув 80-ку, має вже вповні сплачену грамоту. Ми дуже радо зазначили б на такій грамоті, що вона є в цілості сплачена, але забезпеченеві закони не дозволяють це робити, по правді, така поліса не може називатися формально сплаченою, „пейд-ап". Контракт цієї поліси „на все життя" передбачує виплату обезпечення тільки на випадок смерти члена. Щодо запиту про низько-опроцентовані позики для студентів, то ми простудіювали цю проблему і уважаємо, що студенти можуть багато легше затягнути такі позики через їхні школи і льокальні банки. Якщо головна канцелярія заанґажується в таку справу, то це потягає за собою окрему, додаткову працю і ведення книговодства для декількох, що внесуть аплікації на такі позики, а користь з того мала.

До дел. Івана Антошака (161): Цей делеґат ставить це питання під час кожної Конвенції. І він має повну рацію. Чому звіти не є англійською мовою? Ми, на жаль, не можемо дати всіх звітів англійською мовою, тому, що ми їх одержали за пізно. Члени Головного Уряду не надсилають на час своїх звітів, так, що тяжко є їх надрукувати перед Конвенцією. А до того ще треба додати справу перекладів і подвійного друкування — і тоді для вас думаю, ситуація є вповні зрозуміла. Нам йдеться тепер про те, щоб мати звіт з Конвенції двома мовами.

До дел. Івана Височанського (90): Якщо кошти теперішньої Союзівки виносять около одного мільйона, чи є тоді сенс старатися про творення нових Союзівок? Його твердження є слушне. Але, якщо йдеться про цей один мільйон, інвестований досі в нашу Союзівку, в тій сумі є також зиск з приходів за попередні роки зі Союзівки, що був знову інвестований в бизнес Союзівки, так, що не ціла ця сума походила з фондів УНС.

До дел. Івана Пігуляка (39): Запитує чому не має гармонії між урядниками Екзекутиви? В бизнесах, а навіть в родині не все є гармонія. Часами це є навіть добре. На мій погляд ми всі маємо певні зобов'язання. Перебираючи становище, за яке ми є відповідальні, ми мусимо виконувати нашу роботу після наших найкращих зусиль. Я, як президент, відповідаю за цілу організацію. Якщо Екзекутивний Комітет не засідає, я є „босс" тоді, бо я є президент. Хто не прийшов би на це становище, буде також „боссом". Так, були непорозуміння, але тільки тому, що директиви Екзекутиви не були виконувані. Якщо якась праця не є на час скінчена мусить бути певний натиск. Можна вичекати тиждень чи два місяці, але часами не можна довше відкладати праці, яка має бути виконана. Тоді очевидно може повстати непорозуміння. Це є нормальний об'яв. Пізніше я ще хочу порушити справу, чому звіти Конвенції не були на час внесені. Урядник, відповідальний за звіти не опублікував їх згідно із пляном, тому, що деякі звіти наспіли пізно, включно із його. Була піднесена також справа статуту. Ми покищо не маємо ще надрукованого нового тексту статуту, що є також занедбанням, якого не можемо переочити. Це саме відноситься також до протоколів. Коли з початком цього року контролери нашого стейту Ню Джерзі прийшли до нас, протоколи наших урядових засідань не були ще виготовлені у потрібній формі. Також протоколи з 1966-го р. з Конвенції не були переложені на англійське і тому ми мусіли їх поінформувати, що протокол українською мовою є і буде зроблений переклад. Це було причиною кризи. Треба було заанґажувати когось до цієї праці, бо секретар заявляв, що цього не зробить, бо не має часу. Це створює проблеми і не причиняються до гармонії.

До дел. Атанаса Кобрина (127): Він стверджує, що наша молодь має дійсно гарну і високу опінію про Союзівку, що відповідає правді. Він піддав думку, щоб видати окрему брошурку, що заохочувала б нашу молодь вступати в члени УНСоюзу. Це дійсно корисна суґестія і я думаю, що ми повинні її зреалізувати. Треба, однак пригадати, що вже є гарно оформлена інформаційна брошурка про Союзівку, приготована пп. Данилом Слободяном і Володимиром Квасом, що її роздається гостям і вона виконує потрібну ролю. Але думка делеґата заслуговує на окрему увагу. Він також інтересується, чи були з нашого боку спроби отримати кредити для студентів коледжів, учасників (ць) Курсів Українознавства на Союзівці. У зв'язку з цими курсами є також певні подібні пляни дотично їхніх дальших студій на окремих вищих курсах на Українському Вільному Університеті в Мюнхені. Зокрема плянував це д-р Стецюк, який є у зв'язку з цим університетом, однак студенти не виявляли потрібної пильности і не працювали на Курсах так, як булоб потрібним під час 4-6 тижневих студій, тому плян не був успішний. Щодо проблеми осіб старшого віку і нездібних до праці, — ми її не студіювали тепер, бо ми вже маємо на Союзівці — „Дім для старших", де кожен член УНС у віці понад 65 літ життя, що є вже на пенсії, може замешкати на постійно за мінімальною оплатою від 80 до 120 дол. місячно за харчі і мешкання. Ми маємо під теперішню пору 4-ох таких емеритів. Щодо Союзівки в Чикаґо, як також для Канади та західньої Пенсильвенії були певні проєкти, але ми їх перевірювали і були примушені відкинути, тому, що не відповідали нашій організації. Причини: або за малі, або завеликі, або мали інші браки, словом, щось їм бракувало. Відносно модернізації головної канцелярії: тепер відбувається систематизація і модернізування нашої праці в головній канцелярії в порозумінні з різними компютеровими компаніями. Покищо система праці є переважно ручна, але наш керівник рекордового департаменту, Володимир Сохан і головний касир, Петро Пуцило з фінансового департаменту, займаються тою справою вже від певного часу. Ми перевірили вже різні типи машин як АйБіЕм, Сперрі Рент і т. п., як також у деяких банках, щоб можна було підібрати такі системи, які нам найкраще відповідали б. Ми знаємо однак, що розміри нашої праці не є аж такі великі, щоб інвестувати поважні суми грошей у коштовні машини. Покищо наша система праці, хоч і дещо проста, відповідає нашим потребам і модернізування нашої канцелярії новішими машинами було б дещо за коштовне.

До дел. Миколи Плавюка (458): Питає, чи наша система союзових Відділів є корисна і відповідає потребам? На теперішній час — так. Наша праця є дуже скомплікована. Кожен член УНСоюзу мусить офіційно отримати забезпеченеву обслугу, бо контрактом він є зв'язаний з УНСоюзом як таким, а не з Відділом. Член мусить бути обслужений головною канцелярією, хоч у дійсності кожен Відділ є самостійний, автономічний. Відділи мають свої права, вони збирають вкладки, вони провадять союзову працю, свою братську роботу та всяку іншу, яку вони хочуть. Але якщо йдеться про виконання зобов'язань з грамот, тоді це є справа головної канцелярії. Я думаю, що в тому випадку немає жадної проблеми щодо форми праці УНСоюзу. Але якщо йдеться про організування членів, тоді Відділи є без сумніву конечно потрібні. Округжні Комітети помагають їм й так ця система виявляється корисною. Очевидно, могло б бути краще, але не є зле, хіба що урядовці Відділів не стараються виконувати своїх обов'язків. Сама система не помагає, це люди мусять виконувати працю. Якщо її відповідно приміняється, тоді очевидно така система є доброю і корисною. Це саме відноситься і до Канади. Щодо залишення посторонної контролі. Я вже ствердив у моєму звіті, що ця робота була в дійсності повторенням цього, що робили стейтові контролери як і до деякого ступеня праці наших головних контролерів. Наша система не є скомплікована. Докладний звіт фінансовий є публікований кожного місяця у „Свободі". Секретар кожного Відділу може перевірити кожного місяця, що переслані ним вкладки до головної канцелярії були отримані, що посмертне було виплачене за такого то члена, що ми видали такі то суми на платні, рент і т. п. так, що перевірка наших приходів і розходів не справляє труднощів. Компанія Ернст і Ернст, коли зачинала колись контролю наших книг вимагала 5,000 дол. річно, а під кінець хотіла вже 14,000, а навіть 15,000 річно. Ми уважали, що це є завеликий видаток. Чи рекомендації останньої Конвенції були респектовані? Думаю, що так. Чи ми сповнюємо цілі і ідеї, на яких є побудований Український Народний Союз, чи їх занедбуємо? Думаю, що відповідь дає вся наша багата діяльність у різних ділянках нашого життя, наша преса, діяльність наших Відділів, всі наші досягнення, чи йдеться про пам'ятники Т. Шевченка у Вінніпеґу чи Вашинґтоні, про що ми вже зачали плянувати в 1948 р., чи фінансування англомовної Енциклопедії, що є безперечно поважним культурним досягненям. Ми жертвували гроші на наші молодечі організації, на наукові інституції, на університети і т. п.

До дел. Анни Гнатюк (37): Її інтересує проблема підвищення границі віку, щоб дати можливість старшим людям вступити в члени УНС без лікарської перевірки. Ми послуговуємося формами і границями віку подібними до інших забезпеченевих компаній, при чому маємо не такі строгі вимоги. Рідко у інших організаціях принимається аплікантів без лікарських оглядин після 50 року життя.

До дел. д-ра Василя Пилідвора (204): Делеґат згадав про резолюцію з 1958-го року про нову будову для головної канцелярії в Ню Йорку. Що було постановлене в 1958 р., не мусить обов'язувати ввесь час. Згадана постанова могла бути скасована Конвенцією з 1962-го р. Я не хочу розводити дискусію над цією точкою, бо думаю, що така постанова відповідає теперішній ситуації.

До дел. Стефанії Букшованої (340): Чи мають право Округжні Комітети на фінансову допомогу з боку УНСоюзу? У певних спеціяльних випадках Округжні Комітети можуть дістати фінансову поміч від УНСоюзу.

До дел. Богдана Ластовецького (184): Дотично патріярхату. Я можу ствердити, що УНСоюз все відноситься до наших релігійних справ з повною увагою. УНС все старався підтримувати наші релігійні інституції, чи це відносилося до католицьких чи православних, чи інших. Може декому не подобається наш спосіб помочі, але мушу вас твердо запевнити, що ми займаємо вповні позитивне становище до наших Церков. Знаєте, що ми заінвестували поважні суми гроша в церковні будівлі і школи, як також ми складаємо немалі пожертви на того рода цілі.

До дел. Гльорії Козак (22): Чому нічого не чулося про Союзівку на Середньому Заході? Ми поробили були в тій справі всякі потрібні кроки, тобто перевірили намічені на таку ціль місця, але покищо немає там Союзівки, вона має рацію. Але це не виключає можливости, що Союзівка колись може там постати. Ми мали в цій справі різного роду труднощі, леґальні і інші. Чому не було ніодної жінки – делеґатки в обох передконвенційних комісіях? Так воно було, не маю на це відповіди, але думаю, що на слідуючий раз справа поправиться.

До дел. Михайла Нича (391): Я вже передтим обговорив його питання щодо браку гармонії в праці і щодо сімох процентів для секретарів. Цю останню справу ми узнали за рекомендацію. Щодо виплати дивіденди ми не можемо покищо зміняти нашої системи. Дивіденду виплачується тим членам, які є повноправними на день 31-го грудня та платив свої вкладки в дні 31-го травня, себто тоді, коли є виставлені чеки. Ця постанова може бути змінена, але покищо вона обов'язує. Відносно стипендій, фонди призначені на Стипендійний Фонд виносять 2.000 дол. Але про це будемо ще дискутувати. Щодо безплатних вакацій в літніх таборах для сиріт, ми це робимо до певної міри, але тільки при допомозі приватних пожертв. Я це роблю, і інші це роблять, але це повинно мати свої границі. Не можна вічно давати й давати.

До дел. Евгена Мастикаша (432): В Канаді буде треба платити податок за 1969-ий рік за наші „зиски" в Канаді і це буде поважна сума. Ми не сподіємося і не передбачуємо якихсь поважніших приходів в Канаді при теперішній нашій ситуації в тій країні. Але якщо такі приходи будуть, ми очевидно будемо мусіли платити податок, при чому буде краща контроля. У зв'язку з тим будуть там потрібні певні зміни, згідно з вимогами нових канадійських законів.

До дел. Анна Прескович (28): Запитує, чому ми мали такий низький прихід зі Союзівки. Я цю справу вияснював вже попередньо. Щодо пам'ятника в честь ю. Агапія Гончаренка ми не зробили нічого. Наскільки нам відомо, у Каліфорнії ніхто не інтересується тим пляном. Якщо б було видно якесь заінтересування, будьте певні, що ми зі своєї сторони підтримали б таку ініціятиву. Вдови отримують „Свободу". Щодо наших членів у віці поверх 80 літ, то, як вам відомо, вони можуть перебувати безкоштовно 1 місяць на Союзівці, а це один тиждень літом, а три тижні під час зимового сезону. Але ті члени повинні самі старатися про резервацію, ми не можемо їх вишукувати і пропонувати їм це. Якщо маєте того роду членів, що хотіли б користати з тієї можливости вільних вакацій, перешліть їх імена до п. Кваса, а нам копію вашого листа, а ми зробимо потрібні заходи для їхнього приміщення.

До дел. Микола Шпитко (489): Інтересується чому ми не інвестуємо більше наших капіталів у морґеджах. Ми заінвестували вже 9,000,000 дол. у морґеджах і маємо в пляні вложити більше. Але в міжчасі бонди приносять нам 9% до 9½% і ми не можемо іґнорувати такого поважного приходу.

До дел. Богдана Одежинського (216): Делеґат питає про нашу дев'ять мільйонову резерву. Ця резерва є інвестована у морґеджах, бондах і позиках для членів. Вона не лежить безчинно в нашій касі, але є творчим капіталом. Ми маємо 4½ процентів зиску на наших інвестиціях. За $35,000.000 капіталу ми отримуємо 1,600.000 дол. відсотків. Це включає також відсотки від 9 мільйонів, про які ви згадували.

До дел. Софії Гуньки (36): Делеґатка запитує, чому жінки є покривджені при вділюванні допомог з фонду для хворих, бо не отримують її в тій самій висоті, що і мужчини? П. Пуцило дасть відповідь на це питання, а тільки хочу пригадати, що члени-мужчини платять річно більше 7.80 дол. ніж жінки-члени, бо вони мусять ще платити за „Свободу". При виплаті допомоги хворим, ми мусимо мати також і це на увазі, це одначе не означає дискримінацію, бо ми трактуємо всіх членів однаково.

До дел. Івана Михальцевича (221): Чому УНСоюз платить допомогу хворим і нездібним до праці аж після 5-ох чи 6-ох місяців? Ми платимо допомогу хронічно хворим, що не здужають принаймні 5 місяців. Ця допомога є виплачувана таким членам на це, щоб принаймні мали змогу заплатити свою вкладку до УНСоюзу і щоб через це не втратили свого обезпечення.

До дел. Василя Ліщинецького (240): Я вже відповідав на питання про контролю фірми Ернст і Ернст. Ви піддали добру думку виробити окрему форму, якою секретарі могли б заосмотрювати своїх членів, що хочуть довідатися в головній канцелярії про їхнє обезпечення та його ближчі умовини. П. Сохан заінтересується цією справою.

А покищо це все, що я мав відповісти. Дуже дякую.

Уконституування Виборчої Комісії

Урядуючий предсідник П. Дорожинський зарядив 10-хвилинну перерву нарад, передтим запросивши до слова о. Богдана Смика, який поінформував делеґатів, що Виборча Комісія відбула своє перше засідання для уконституування і її Управа є така: Отець Богдан Смик — голова, о. Степан Біляк — 1 заступник голови, інж. Іван Скіра — 2 заступник голови, Володимир Левенець — секретар української мови, Микола Бобечко — секретар англійської мови.

Дел. Мир. Куропась вимагає, щоб бальоти до голосування були в обох мовах. Отець Богдан Смик інформує, що замовлено бальоти в обох мовах.

Після перерви продовжувано відповіді головних урядовців на поставлені їм запити. З черги приступив до відповіди перший заступник головного предсідника інж. Степан Куропась: Питання скеровані в мою сторону відносилися до двох справ: „Лицем до молоді" і Союзівки. Я вже згадував, що УНСоюз не має окремої програми для молоді. Свого часу, в 1937 р., я уложив був програму, бо тоді рішився організувати окремі Відділи для молоді. Тоді було зорганізовано кільканадцять молодечих Відділів на базі переважно спортовій (тоді модний був бейзбол). В тому часі УНСоюз призначив на цю акцію окремий фонд 10.000 дол. Програму цю очолював заступник головного предсідника пок. Г. Герман. Тепер круглі є більше популярні, в додатку це є легший спорт від бейзболу. Наші спортові дружини їздили по Америці, розігравали змагання і це їх в'язало разом. Закінчивши визначену програму, пляновано другу, третю, наприклад, відбувалися збірні спортові

(Продовження на стор. 5-ій)

Дискусія над звідомленням та їх прийняття

(Продовження зі стор. 4-ої)

турніри, бо треба було підкаходити для молоді все щось нове і цікаве, так, щоб вона все була в акції, бо молодь не можна збувати чимбудь, інакше вона відійде. Цим треба пояснювати такі часті випадки відходу молоді з УНСоюзу. Як довго батьки платять за своїх дітей вкладки, так довго вони є членами. Але пізніше багато з них залишає членство, бо, мовляв, нічого не має для них в УНС цікавого. Подібний випадок я мав з трьома членами, около 20-ти літніми, минулого тижня. Вони твердили, що нічого не має для них в УНС, за виїмком плачення вкладок. Отже, повторюю, немає виготовленої програми. Та це ще не все. Ми надіялися на нову еміграцію. Колись старші імігранти, під час вакацій, не виїздили здому, але малювали свої доми, направляли дахи. Як прийшла нова імігрaція, така система змінилася. Вона літом хотіла виїхати поза місто, тому треба було піднайти якесь пригоже місце і ми купили Союзівку, бо й Пласт хотів мати якесь місце для своїх членів. Пласт був там цілий один рік, а опісля закупив для своїх членів власний табір. Тоді УНСоюз мусів щось зробити зі Союзівкою, бо не мав своєї власної молодечої організації, такої як має приміром Український Робітничий Союз. Ця організація має свою молодь, що відбуває свої збори, вибирає Управу, має свою газету „Форум" і т. п. Програма для молоді мусить включати і поля і ліси і озера, гори та долини, стипендії, журнали, музеї і т. п. Це є дуже обширна і різноманітна програма. Це все про що я згадував треба дати для молоді. Хтось може замітити, що це коштує гроші, але на це можу сказати, що ми всі могли б бути багатшими, якщо б ми не посилали наших дітей до школи. Але всі ми слали дітей до школи радше, щоб вони чогонебудь навчилися, замість складати гроші до банку. Ніхто з нас грошей не забере до гробу. Так само ми мусимо для нашої молоді видавати гроші і то для спільного добра в межах УНСоюзу.

Це вигідно для Екзекутиви згадувати на Конвенції, що ми маємо 9-мільйонову резерву. Але якщо ми були б закупили Союзівку коло Чикаґо, тоді було б менше на пів мільйона, але зате ми щось мали б у Чикаґо. І молодь сказала б: дивіться Союз дав для нас півмільйона долярів! Треба мати відвагу в громадській праці, коли ми громадські провідники. Закликав нас недавно проф. Грановський, щоб ми мали відвагу провідників, а Іван Франко клав на нас відповідальність за мільйони не долярів, але людей. Програма для нашої молоді не буде повна, якщо не буде в ній нової Союзівки. Коли остання Конвенція рішила, що треба піднайти місце на Союзівку біля Чикаґо, я зачав шукати за таким місцем і в тому я мав також помічників. Ми знайшли три об'єкти, що могли надаватися на ту ціль. Один із них був за ціну 100,000 дол., але було вирішено, що не надається. Союзівка на Середньому Заході не мусить бути такою самою, як Союзівка коло Ню Йорку, бо і потреби цієї околиці Чикаґо є інші від Ню Йорку. Союзівка біля Чикаґо повинна бути віддалена найвище на одну годину їзди автом від міста для денних гостей. На Союзівку біля Ню Йорку їдеться дві години. Друга можливість під Союзівку на Середнім Заході мала коштувати коло 500,000 дол., а після одного року можна вже було її продати за 1,000,000 дол. Третій проєкт був закуплений іншим купцем ще заки наше рішення було зроблене. Тепер шукається за іншим місцем.

У „Свободі" я читав рекомендацію п. Кальби, щоб закупити Союзівку у Денвері, де воздух чистіший, є гори і т. п. Але застановімся, що в Чикаґо є 10.000 членів, які мусять десь виїхати в неділі. Лікарі чи інженери хочуть десь стрінутися, є заінтересовані таким місцем. Чи є таке в Денвері?

Організатори членства мусять мати легку нагоду придбати нових членів з-поміж нашої молоді. Вони знайшли б її під час побуту на Чикаґівській Союзівці. Але ті організатори повинні бути молоді люди, які можуть найти кращий підхід до молодих людей-ровесників, яких хотіли б приєднати в члени УНСоюзу. Тому уважаю, що Союзівка і програма молоді є тісно пов'язані зі собою.

Щодо стипендій, уважаю, що ця справа вимагає довшого плянування і застанови та більших фондів. Годжуся з дел. Плавюком, що ідеї УНСоюзу повинні бути защеплювані у зовсім молодих літах. Я це самий зробив, у відношенні до свого сина і це думаю зробити зі своїм 4-літнім внуком, який буде на слідуючий рік учасником дитячого табору на Союзівці, і якщо доля не судила мені стати головним предсідником УНСоюзу, то може мій внук колись ним стане.

Слово ініціятора Українського Наукового Центру в Гарварді, Степана Хемича

В цьому місці предсідник Павло Дорожинський привітав від Конвенції представника Фонду Катедри Українознавства в Гарвардському Університеті мґ-ра Степана Хемича, який є головою цього Фонду. Предсідник ствердив, що УНС підтримує і морально і матеріяльно всі програми і почини, які представляють вартість для українського громадського життя. Одним із таких вартісних починів є якраз утворення Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті. Мгр Степан Хемич привітав делеґатів, Екзекутиву УНС як також редакцію „Свободи", очолювану гол. редактором А. Драґаном та зложив подяку за їхню щиру поміч у кампанії за збіркою на ФКУ, для створення покищо першої Катедри Студій Українознавства в ЗСА. Це, що ця катедра постала і вже діє, є заслугою нашого організованого громадянства, організацій та поодиноких свідомих громадян. Від часу основання катедри в 1968 р. понад 50 студентів мало нагоду слухати викладів з українознавства, а 3-ох студентів якраз завтра здають кінцеві докторські іспити. З найновіших здобутків слід згадати, що предмет історії Київської Руси перенесено до нашої Катедри Українознавства. Досі вони входили в програму Толстовської Катедри Російських Студій. П. Хемич підмічує також дуже важливу задачу цієї Катедри, а саме публікацій наукових українознавчих праць. Є вже готовий видавничий плян. Дальшим важливим завданням — це утворення окремого Інституту Українознавства при Гарвардському Університеті, для якого буде потрібно около 4,000.000 дол. Просить приявних делеґатів пропагувати справу Катедри цього Інституту у своїх місцевостях. Вкінці, п. Хемич побажав Конвенції якнайкращих успіхів у нарадах.

Продовження відповідей

З черги предсідник запросив п-і Марію Душник — заст. головного предсідника — дати відповідь на запити звернені до неї. Марія Душник запевнила делеґатку Софію Гуньку, що допомога хворим жінкам буде на майбутнє зрівняна з чоловіками.

Зчерги забрав слово Богдан Зорич, 3-й заступник головного предсідника. Він дав додаткові пояснення відносно Української Високошкільної Фундації в Канаді, до тих інформацій, що їх делеґати отримали від голов. предсідника. Українці в Канаді, побачивши який поважний вислід і хосен мали інші етнічні групи з подібними фундаціями, щішили створити таку ж Українську Високошкільну Стипендійну Фундацію, очолену поважними українськими громадянами. УНСоюз помагав здійснювати цей проєкт тільки як його організатор при помочі пропаґандивної акції у „Свободі". Ця Фундація зачала вже гарно розвиватися, але в міжчасі був виданий, мабуть 1-го вересня, 1968 р. спеціяльний закон про оподаткування того роду високошкільних фундацій, який безперечно пошкодив у дальшому розвитку і дальшій орґанізації тих фондів. Виникла потреба пристосувати статут цієї Української Фундації до вимог нового закону. Усі гроші Фундації зібрані до вересня 1968-го року є здепоновані у одному із канадійських банків на окремому конті і на відповідному проценті. Гроші, що були прийняті після 1-го вересня 1968 р., були звернені кому належали. Як тільки ця Фундація буде оформленою згідно з новим законом, зачне діяти дальше.

Після цього предсідник П. Дорожинський запросив до відповіді на запити Володимира Сохана, 4-го заступника головного предсідника.

Дел. Іванові Куйдичеві (331) на його запит: що діється з членами, яких полісн сплачені чи дозріли до заплати? В. Сохан відповів, що вони отримують листи з головної канцелярії з подякою за довір'я і зі запрошенням вписатися на ново в члени УНСоюзу. Очевидно головна канцелярія здає собі справу з цього, що ці листи не розв'язують проблеми, яка мусить полягати на секретарях Відділів і їхніх особистих контактах і переконуваннях. В цій ділянці можна багато позитивного зробити і треба зробити.

Дел. Володимирові Басюкові (424): на запит чи Головний Уряд виконав всі резолюції і рекомендації попередньої Конвенції? – відповідь була так. Будучи, вибраним до Головного Уряду я обіцяв виконувати всі рішення і рекомендації згідно із своїми можливостями і силами і до самого кінця каденції старався про це.

Дел. д-рові Михайлові Снігуровичеві (414): на запит щодо спортових змагань і Централі Українських Спортових Організацій Америки і Канади В. Сохан подає, що УНСоюз допомагає Централі влаштовувати спортові стрічі й імпрези на Союзівці, в яких п. Снігурович є активно заанґажований. УНСоюз не лише помагає під час спортових імпрез всім учасникам, даючи їм кімнати по знижених цінах, але також фундує нагороди, трофеї, відзнаки-медалі. Про кошти УНС мабуть поінформує п. П. Пуцило, головний касир.

Дел. Василеві Кичунові (50) і дел. Марії Федак (112): на їхні запити відносно грамот на ціле життя „даблю", які, на їхню думку, після плачення зкладок на протязі 40 літ повинні бути зачислені до категорії сплачених грамот. В. Сохан до вияснення предс. Лисогора, додає, що власники грамот на ціле життя користають у своїх старших літах з права отримувати грошову допомогу з фонду для хворих і нездібних до праці, з чого не можуть користати ті члени, які мають сплачені (Р) грамоти. Також власники грамот на ціле життя отримують поступово щораз вищу дивіденду від УНСоюзу, яка у віці 80 років члена рівняється — висоті 12-місячної його вкладки.

Дел. Софії Гуньці (36): довголітній високоціненій секретарці, яка станула в обороні старших членів. В. Сохан відповідає, що він вповні з тією справою симпатизує, але є певні законні приписи, що їх, на жаль, не можна обійти. Щодо виповнювання нових аплікацій, може вона знайти докладну інструкцію у вступі до Книжки Вкладок з 1965 р.

Щодо суґестій дел. Василя Ліщинецького (240), який обговорював різні пляни забезпечень, зокрема так зв. „Плян Кеоґа", який є пенсійним пляном, В. Сохан подає, що він міг би бути дуже корисним для наших професіоналістів, якщо б найшлася відповідна кількість кандидатів до нього. Між іншим такий плян має також цю корисну сторінку, що премії до 2,500 дол. можуть бути вільні від доходового податку. Якщо б більша кількість наших професіоналістів забезпечилася у нас на вищі квоти, не сумніваюся, що ми також заоферували б їм згаданий Пенсійний Плян. П. Ліщинецький питав ще, як думаємо змодернізувати наше книговодство. Тепер Головна Канцелярія УНС, уживає звичайні, основні АйБіЕм машини і уважає, що при нашій кількості членів і їх припливі, ця система є для нас найбільше продуктивна, бо при мінімальних коштах тих машин, ми отримуємо максимум користи з них. Ми якраз тепер розглядаємо можливість закупу нових модерних машин 360 сист. 2, або евентуального випозичення тих машин, чи навіть передання наших праць на таких машинах до сусіднього банку побіч площі під наш новий будинок за певною оплатою. Ми поінформуємо про вислід наших дослідів.

На зажалення дел. Якима Рудяка (233), який не отримав розметів за місяці березень і квітень 1971-го р. В. Сохан відповів, що зміна адреси могла бути причиною недоручення, що він прослідить і поінформує про це п. Рудяка.

На заприміченння дел. Павла Пироганича, що у Ювілейній Книзі був згаданий тільки п. Хомин як організатор 32-го Відділу, а прізвище Івана Одежинського було поминене, хоч також його належалося згадати як організатора, В. Сохан обіцяв в найближчій публікації цю прикру помилку спростувати.

Щодо побажання дел. Анни Гнатюк, яка вимагала, щоб вік кандидатів в члени УНС піднести з 60-го до 65-го року життя без лікарських оглядин, В. Сохан відповів, що в УНСоюзі ця границя є і так досить високою в порівнянні з іншими асекураційними компаніями.

Щодо запиту дел. Миколи Плавюка про обов'язки 4-го заступника предсідника і головного секретаря. В. Сохан інформує, що докладно про ділянки праці 4-го заступника гол. предсідника написав у своєму звіті.

Привіти

Предсідник П. Дорожинський відчитав привіти і побажання надіслані Владиками Митрополитом Амвросієм у Філядельфії і Єпископом Борецьким у Торонто, „Провидіння" у Філядельфії, Науковим Т-вом ім. Шевченка в Ню Йорку, Т-вом Українських Бібліотекарів у Чикаґо та Головною Радою Наукових Товариств ім. Шевченка.

Продовження відповідей

До відповіді на поставлені запити предсідник з черги запросив головного секретаря д-ра Ярослава Падоха. На питання ,чому кількість членів УНСоюзу зростає тільки у пропорції 3% річно, під час коли американські обезпеченеві компанії зростають в пропорції 11% річно, д-р Падох інформує, що цей процент ваґається між 11% і 9%, а висота цього зросту в американських компаніях є обчислювана на підставі висоти їхнього майна і зібраних вкладок, а не на основі кількости членів. Ці компанії платять своїм аґентам комісове не на підставі висоти сум здобутих забезпечень, але на основі заплачених вкладок. Тому не можна робити порівнянь між зростом членства в УНСоюзі і зростом капіталу в тих компаніях, хіба, що будемо порівнювати капітал УНСоюзу з капіталом тих компаній. В останніх чотирьох роках сума загального забезпечення в УНСоюзі, включаючи додаткове забезпечення, зросло на 25%. Щодо зросту числа членів УНС в минулому році, то він виносить 6% а не 3%. Дев'ять мільйоновий фонд резерви УНСоюзу без окремого призначення, це поважний осяг нашого союзового членства, бо майже жадна інша забезпеченева компанія не має порівнюючи такої великої резерви. Отже УНС має засоби на свою розбудову. В дальшому головний секретар інформує, що статистика за 1968 р. подана в „Моніторі Крайових Братських Організацій, яка обнимає 147 таких братських організацій, виявляє кругло 100 з них втрачає своє членство, а тільки заледве одна третина з-поміж них виявляє збільшення членства. Також з-поміж 42-ох організацій, що належать до етнічних груп, 30 виказало спадок членства, а тільки 12 з них виказувало стан попередній або побільшений. До них належить наш УНСоюз. Подібний стан існує також і серед релігійних організацій, де тільки $1/3$ виказує деяку звишку. Це вказує на конечність основних змін у методах праці братських організацій і в зв'язку з цим д-р Падох повторив свою пропозицію, поміщену у друкованому звіті, щодо переведення основної реорганізації організаційного департаменту на професійній базі, навіть якщо б кошт її мав виносити 100,000чи навіть півмільйона дол., бо це дало б підставу до великого розвитку УНСоюзу в майбутньому.

У справі запиту дел. Куйдича про дальшу долю 20-річних грамот після їхнього виплачення, д-р Падох додає до вияснення В. Сохана, що головна канцелярія від багатьох літ висилає секретарям списки членів з дозрілими чи дозріваючими грамотами й радить секретарям, не чекати аж такі поліси дозріють, але відвідувати таких членів і старатися забезпечувати їх на ново, так, щоб вони ані одного дня не осталися без забезпечення. Такі списки висилається також до організаторів, які помагають в перезабезпеченню таких членів, як вони мають дані до цього.

Делеґат А. Кобрин підмітив вагу інформативної літератури про УНС. Допоміжна інформаційна література про Союз існує і вона є, її розсилається до секретарів, які, нажаль, з неї мало користають. Ця література є також до диспозиції для всіх гостей на Союзівці. Кожен знає, що членам УНСоюзу признається 10% знижка в оплатах за побут на Союзівці.

Слушно дел. В. Левенець (5) нарікає на замалу кількість інформаційної літератури для організування молодих членів. Є вже 21 різних брошур українською і 16 англійською мовами, які є м. ін. виставлені на Союзівці, але очевидно треба ще більше і можемо їх мати, якщо в організаційному Відділі буде окремий інформативний урядовець, що буде дбати тільки про це.

Дотично замітки інж. А. Дорошенка (114), д-р Падох уважає, що творення Відділів молоді або й жіночих Відділів не є вказаним, як це дотеперішня практика виявила, а навіть шкідливим. Звичайно жінки хочуть платити належні вкладки разом зі своїми чоловіками. Колись, як заходила потреба організувати діяльність нашого жіноцтва, творилося такі Відділи УНС, але коли цю працю перебрали Відділи Союзу Українок, не було потреби творити окремі жіночі Відділи УНСоюзу. Щодо молодечих Відділів — не є вказаним творити окремі молодечі організації, коли вже існує Пласт СУМА, МУН ОДУМ, які мають фахових людей для ведення тих організацій, хіба що йдеться про спеціяльні групи молоді. Під цю пору маємо 9 пластових і 6 спортових Відділів УНС, які гарно розвиваються, якими ми гордимося. Сказане не значить, що ми не потребуємо окремої програми для молоді, ми її мусимо мати.

Проф. І. Михальцевич (221) запитує, чому УНС не анґажує професійних організаторів. Ця проблема вимагає, як згадано вище, реорганізування організаційного департаменту головної канцелярії на професійній основі. Вже надійшов час, коли треба принимати до праці громадян-професіоналістів асекурації. Маємо професійного організатора в особі Євгена Репети, який студіював асекурацію і працював 9 літ у цій ділянці. Таких треба нам більше, у них наше майбутнє.

Дел. Ліщинецький (240), згадував про групове забезпечення. Є різні забезпечення, але не всі надаються для братських організацій і загалу їх членів, але якщо б знайшлася відповідна велика група професіоналістів ми могли б дещо в цьому напрямі зробити.

Вичерпавши свої відповіді на запити делеґатів, я хотів би пояснити декілька замітів головного предсідника звернених в мою сторону, а зокрема щодо занедбання в справі мого звіту. Виходило б, що я є або ліниций, або свідомо не виконую своїх обов'язків. Ні одне, ні друге. Свій звіт мусів я писати ночами, бо в офісі неможливо це робити, бо немає часу й до того переривають працю телефони і відвідини. Частину звіту я віддав, а решту я мав закінчити вичікуючи на числа і інформації після закінчення місяця квітня. Я все запитував ред. Драґана, чи я не здержую його праці при друкуванні книги звітів. В часі коли я передав закінчення мого звіту, не були ще передані до друку українські звіти ані головного предсідника, ані головних радних, хоча я пригадував їм присилку звітів двома листами. Я признаю, що мій звіт був переданий пізніше, як я плянував, але я маю тільки одну секретарку, яка є перетяжена працею для цілого організаційного департаменту. Це є знаменита секретарська сила, але коли я подиктую 30 до 40 листів, а вона має іншу працю до виконання, тоді може минути яких 14 до 15 днів заки вона зможе переписати останнього листа. Я протягом 4-ох літ просив Екзекутиву і Головний Уряд, щоб збільшити персонал мого департаменту, але надаремно. Це спричинювало мені різні клопоти і було великою перешкодою в праці. Все ж таки факт, що звіти були надруковані перед цією Конвенцією і вони є тут на Ваших руках, Делеґати.

Щодо нашого статуту була замітка, що минуло 4 роки від часу, коли його змінено на останній Конвенції, але ще його не надруковано наново. Увійшло вже в звичай друкувати зміни в додатках до статуту. Зміни останньої Конвенції є написані на машинці. Про зміни статуту на останній Конвенції було запротоколовано, в чотирьох, чи більше місцях офіційного, Конвенційного протоколу, ці зміни були прийняті тільки звичайною „більшістю голосів", під час коли параграф 141 нашого статуту вимагає для важности зміни більшости двох третіх голосів. На це я звернув увагу Екзекутиви і радив не друкувати цих змін у новій книжці статуту, щоб ми не мали клопоту, на що Екзекутива погодилася. Тому я не можу відповідати за ненадрукування цих змін. Кожен з нас розуміє, що статут це наш закон.

На першому засіданні теперішньої Статутової Комісії я звернув на це увагу і радив приготовити резолюцію, яка б уповноважила відповідно поправити протокол попередньої Конвенції, стверджуючи, що зміни статуту на попередній Конвенції були схвалені двома третіми голосів. На це наша Статутова Комісія погодилася.

Якщо б Екзекутива була доручила надрукувати **п р о т о к о л** попередньої Конвенції, тоді ніщо не стояло б на перешкоді, щоб статут зі змінами попередньої Конвенції був надрукований на час, бо мій внесок був зроблений на около 3 місяці перед Конвенцією.

Якщо йдеться про переклад протоколів Конвенції на англійську мову, то приявна тут секретарка п-а Мілянович, одна із наших найкращих співробітниць, яка, як наш досвідчений перекладач, скорочує і перекладає на англійське протоколи Конвенцій, Річних Нарад і нарад Екзекутиви впродовж багатьох літ може потвердити, що вона мала це зробити також із протоколами останньої Конвенції, але з уваги на перетяження своєю працею в гол. канцелярії, вона не була в силі це зробити. Тому я вимагав згоди Екзекутиви передати працю перекладу усіх вище вичислених протоколів, включно до конвенційного, комусь другому, пропонуючи до цього ред. Синлика, але Екзекутива не погодилася заплатити йому вимагану ціну. Я особисто міг би був це зробити, але мусів би замкнутися в кімнаті на який місяць. Того роду праця повторюється кожного року, бо є щороку бодай чотири протоколи Екзекутиви та протоколи Річних Зборів і Конвенції; цей мій час був би за дорогий на виконання цього роду праці. Коли вкінці прийшла контроля стейтових контролерів, на мою заяву, що відповідальність за брак перекладу повинна взяти на себе Екзекутива, заанґажовано до цієї праці д-ра Душника, який виконав цю працю за таку саму ціну і на час, бо перед закінченням стейт. контролі з повним задоволенням контролерів, які виразно погодилися, щоб їм пред'явити переклади перед закінченням контролі. Працюю тільки з одною секретаркою, тому ця праця, що повторюється кожного року, є понад сили.

Щодо непорозумінь на терені Екзекутиви д-р Падох уважає, що було б вказаним перевірити працю кожного з членів Екзекутиви та ствердити наскільки всі виконали свої обов'язки і завдання й оцінити їх відповідно, а тоді уділити їм загальним голосуванням довір'я або ні, й перевибрати їх знову, або ні. Це є право делеґатів на Конвенції. На останній нашій Конвенції ми стратили цілий день на обговорювання особистих непорозумінь, а пізніше ми переголосували внесення викреслити цю цілоденну дискусію в особистих справах. Пропоную поминути дискусію над особистими справами.

В тому місці предсідник І. Флис подякував заступникові предсідника П. Дорожинському за ведення двох останніх сесій Конвенцій і закінчуючи цю четверту сесію о годині 6-ій **в е ч о р о м**, заповів, наступна п'ята сесія — вечірня — буде відбуватися сьогодні, від години 8-ої вечора. В середу, дня 20-го травня, відбудуться також 3 сесії. Вкінці проголошує збори делеґатів (кокуси) зі стейтів Пенсильванії, Ню Джерзі. Четверта сесія закінчилася о год. 6-ій вечора.

П'ЯТА СЕСІЯ

Вівторок 19-го травня 1970 р. год. 8-ма вечора

Предсідник І. Флис відкрив 5-ту сесію 27-ої Конвенції УНС о годині 8-ій вечором і передав її ведення заст. предсідника Михайлові Дужому.

Д-р М. Дужий запросив до уділення відповідей на запити делеґатів головного касира Петра Пуцила. Щодо загальних видатків на подорожі і репрезентацію, головний касир ствердив, що у зв'язку із Ювілеєм 75-ліття УНСоюзу і „Свободи" в рр. 1968/69, ці кошти були виїмково високі й виносили суму 118,543.83 дол. Щодо запиту д-ра І. Сєранта щодо видатків на кругльярські змагання, то вони не були великі, бо покривалися переважно з реєстраційних оплат учасників і доходів з прийнять-бенкетів. Решта видатків, зовсім незначних покривалася з адміністраційного фонду. У своїй промові-звіті він зовсім не мав наміру ображувати нікого із делеґатів, як дехто закидував йому. У своєму звіті хотів би докладно зорієнтувати делеґатів у фінансовому стані організації. Яку ціль мав би я, щоб вас вразити. Такої цілі я не мав. Щодо так званого Братського Фонду, то він постав у 1966 р. з трьох окремих фондів, які існували, а зокрема з Конвенційного, до котрого входить 5 центів від вкладки, Фонду Хворих — 8 центів і Народного Фонду — 2 цент. тобто разом 15 центів. Досі ми вели ці фонди окремо. Мій фінансовий звіт є скорочений, бо інакше ми потребували б цілих тижнів для детальнчого обговорювання мого звіту. На Конвенційний Фонд збираємо річно 27.000 дол. і я звітував, що цей фонд під кінець 1969 р. мав 91,748.02 дол. Я рівночасно подавав, що ця Конвенція буде приблизно коштувати около 200,000 дол. Як бачимо, не маємо такої квоти в Конвенційному Фонді і тому треба взяти його з інших джерел. Фонд Хворих, до якого платимо 8 центів, має надвишку. Кожного року вплачується до нього 43,500 дол. За ту надвишку ми купували бонди, які принесли зиски: в 1966 р. 8.700 дол., в 1967 р. — 8.700 дол., в 1968 р. — 11,904 дол. і в 1969 р. — 13,540 дол. З того фонду ми виплатили в 1966 р. — 44,505 дол., в 1967 р. — 43,000, в 1968 р. — 38,245 дол. і в 1969 р. — 31.980 дол. Отже, навіть з того фонду ми виплачували більше, як збирали до нього. Щодо Народного Фонду, то ми збирали по 11,000 дол. річно, а виплачували пересічно по 15.000 дол. річно, а в 1967 р. виплатили навіть 17,598 дол., а тому, що в тому фонді був дефіцит, треба було дістати ті гроші з Фонду Хворих. В 1969 р. ми мусіли виплатити 28,800 дол., що побільшило дефіцит на 22,480, дол., в 1969 р. виплачено з цього фонду тільки 16,735 дол., отже дефіцит під кінець 1969 р. зменшився до 28,282 дол.

Я зовсім не мав наміру образити вас, а якщо хтось почувається ображеним прошу вибачення. Це досить трудно оперувати „червоними" тобто дефіцитовими цифрами.

Щодо запиту дел. Пігуляка про непорозуміння, п. Пуцило запевнює, що він не мав ніяких непорозумінь з членами Екзекутиви, а навпаки, у своєму друкованому звіті ствердив, що мав повну кооперацію.

Щодо бюджету п. Пуцило не має нічого проти цього, а навпаки уважає, що бюджет повинен бути схвалений. УНСоюз це організація, що потребує постійно доплиbу нових членів, бо вони приносять більше приходів, а коли їх інвестується, приносять більше зисків. Але рівночасно є і більші видатки. Треба змінити наше книговодство, щоб завести відповідний бюджет, а це залежить від делеґатів.

Щодо своєї замітки, мовляв, делеґати проголосували за високі дієти, а на це не має грошей, це рішення відноситься також до головних урядників, які мають побирати такі самі дієти, що й делеґати, згідно із статутом. Дієти, що їх беруть делеґати ідуть з Конвенційного Фонду, а Головний Уряд побирає дієти в такій же висоті з Адміністраційного Фонду.

Щодо коштів організаторів в сумі 69,989.12 дол. головний касир пояснює, що вони отримують денну дієту в сумі 12 дол., якщо є в дорозі, з чого є тяжко покривати конечні видатки. Тому додатково вони отримують 10 центів за милю дороги на газоліну. Згадана квота покриває їх подорожні кошти за 4 роки.

Звідки взялася помилка у друкованому фінансовому звіті, про яку запитує дел. Крупка (361) і ще дехто, не може сказати, бо друк звіту ще не був готовий, як він виїхав на Конвенцію і тому не було змоги його справити в друку.

Відповіді на запити головних контролерів

Предсідник М. Дужий ствердив, що відповіді членів Екзекутиви є, згідно із програмою, вичерпані і з черги запросив до відповіді на запити д-ра Володимира Ґалана голову Головної Контрольної Комісії.

Д-р В. Ґалан, вияснюючи питаня чому у звіті Контрольної Комісії не є вичислені подрібно видатки та їх доцільність, уважає, що це було б тяжко зробити, але стверджує, що всі видатки були докладно перевірені, оправдані і з користю для організації.

Щодо пропонованого поширення нашої організації на інші країни поза Америку і Канаду, зокрема до Південної Америки, д-р Ґалан уважає, що головний предсідник вже вияснював і ця справа є дальше прослідживана. Є певні заходи американського уряду в справі гарантування американських інвестицій і їхнього зворот у в американських долярах. Збоку УНСоюзу треба ще глибших студій цієї проблеми заки організація могла б рішитися на таку акцію.

Щодо опізнення звіту Контрольної Комісії, д-р Ґалан звернув увагу на вступ до цього звіту, який вияснює цю справу.

Справа евентуальної злуки українських братських організацій, д-р Ґалан ствердив, що назагал ця справа не

(Продовження на стор. 6-ій)

Дискусія над звідомленням та їх прийняття

(Продовження зі стор. 5-ої)

поступила багато наперед, хоч конференції в цій справі відбувалися і поглибили переконання про потребу такої злуки. Між іншим на зборах Окружного Комітету УНС у Філядельфії, де був також приявний головний предсідник Українського Робітничого Союзу, п. А. Ватюк та головні радні УНС з Філядельфійської Округи, обговорювано цю справу і вони здобули однозгідність приявних.

Які є кошти Союзівки? Як виходить з докладного звіту головного контролера Івана Ващука, досі заінвестовано в цей ресорт 1,074,707.65 дол. Ця сума включає також річні зиски з Союзівки, хоч щоправда були вони невеликі. Слід також додати, що УНСоюз кожного року додає яких 50,000 дол. на Союзівку. Але так Контрольна Комісія, як Головний Уряд уважають, що ці видатки є варті цієї служби, що її приносить наша оселя для нашої молоді і для цілої нашої спільноти, зокрема, якщо йдеться про табори молоді і курси українознавства. Контрольна Комісія на останніх двох Річних Зборах рекомендувала побудову окремого будинку для тих курсів. Рекомендація була прийнята, але покищо справа не поступила вперед.

Щодо справи непорозумінь в Екзекутиві, Контрольна Комісія уважає, що вони будуть полагоджені. Контрольна Комісія на кожних річних зборах вимагала від Екзекутиви гармонійної співпраці, а якщо були якісь недотягнення, то вони трапляються при праці всюди. Також те, що теперішня Конвенція проходить справно, це також заслуга у великій мірі Контрольної Комісії. Відносно питання делегатів, зокрема, щодо зліквідування контролі фірми Ернст і Ернст, уважає, що її праця була занадто коштовна і тому треба було з неї зрезиґнувати, в заміну скріпити працю самої Контрольної Комісії, послугуючись часами у деяких справах поодинокими головними контролерами. Так було, наприклад, з переведенням повної інвентури Союзівки.

Щодо питання, чи Контрольна Комісія виповнила свої завдання д-р Галан уважає, що виконала на 99%. Після кожної контролі Контрольна Комісія відбувала конференції з Екзекутивою і звертала їй увагу на справи, які не було потреби публікувати у пресі. Якщо йдеться про Союзівку — це велике підприємство і Контрольна Комісія не все отримувала потрібну співпрацю збоку її двох керівників.

Був запит, який є наш погляд на канадійські справи, зокрема, на Канадійську Канцелярію УНС і в загальному на розвиток нашої організації на тому терені. Ми вже згадували, що Канада це великий потенціял для союзового членства, який слід використати, але якщо йдеться про Канадійську Канцелярію УНС, то там повинні прийти відповідні реформи. Якого роду мають бути ці реформи, це не є ділянка Контрольної Комісії, яка може подати тільки свої деякі погляди, але сам плян повинен вийти від канадійських головних урядників. Один канадійський делегат запримітив, що УНСоюз держить около 12 мільйонів дол. в бондах за 4%, хоч цей капітал у морґеджах може приносити 7.8 а навіть 9%. Треба знати, що ці бонди не були закуплені в цьому чи минулому роках, але на протязі останніх 25-ти років. Треба ствердити, що Екзекутивний Комітет має в справі бондів доцільну систему, заміняючи кожного року певну кількість бондів на кращі, що приносять вищі відсотки, 7.8 чи 9%. Виміна їх всіх в один час, могла б спричинити поважну втрату. Старі бонди це добре гарантовані державні бонди. Їхня мінімальна вартість виносить 1,000 дол., але продаючи їх тепер вони принесли б втрату, щоправда тільки паперову, але в наших річних звідомленнях фінансових треба було б виказувати втрату. Але продаючи їх поступово, в міру дозрівання, зиски з наших інвестицій виказують постійний ріст. Виміняючи тих 12 мільйонів долярів в бондах при одному тільки процентові зиску, ми могли б отримати яких 120.000 дол., що їх можна б з користю ужити до заанґажування організаторів членства або також для прийняття однієї фахової сили, що мала б обов'язок дбати про відповідну інвестицію наших фондів, виміни бондів на кращі і т. п. Це також бувби організатор, але не членства, тільки інвестицій. Заінвестування 25 мільйонів в нерухомості не представляє великої проблеми, але якщо йдеться про бонди, ця робота вимагає професійної людини.

Делегат д-р В. Палідвор твердить, що ми знехтували справу нашої головної канцелярії. Тим часом дотична рекомендація 26-ої Конвенції звучить: „Статутова Комісія, очолена д-ром Палідвором, рекомендує, щоб Екзекутива перенесла головну канцелярію УНС в стейті Ню Джерзі до нового будинку, що відповідатиме потребам нашої організації". Інтерпретація цієї думки хіба кожному ясна а саме, що новим місцем буде це, як найкраще відповідатиме потребам УНСоюзу. Д-р Галан особисто уважає, що договір зроблений нашою Екзекутивою з містом відносно будови нової канцелярії УНС, це одна із найкращих досягнень і ми будемо мати перший раз прегарне приміщення. А що найважливіше, будова головної канцелярії не буде коштувати УНС ні одного цента згідно із прийнятим пляном.

Головний контролер Іван В. Іванчук відповідав на запити щодо коштів спортових підприємств, в першій мірі фондів для круглярських змагань. Він ствердив, що УНС мав у своєму бюджеті 7,000 дол. на час його каденцій як головного контролера. З тих грошей було видатковано всього 1,000 до 1,200 дол. річно. Звичайно на таких змаганнях, наприклад, в Чикаґо, всі видатки на імпрезу покривалися із оголошень і т. п. УНС платив за трофеї. Чикаґівський Комітет мав чистий зиск, що його правдоподібно зужиткує на покриття видатків слідуючого року, можливо на заплату перевозу автобусами на Союзівку. Спортовий Комітет був іменований дві каденції тому назад в складі: Олена Олек, В. Гуссар, А. Джула і І. Іванчук. Головний предсідник іменує членів Спортового Комітету на нову каденцію. Головний контролер І. Іванчук з обуренням відкидає замітку одного із делеґатів, що мовляв, він на Союзівці займався численням матераців. Як контролер майна УНС, він був за інвентаризацію майна на Союзівці, щоб знати, що діється зі союзовими грішми там інвестованими. Треба знати, що діється з траками, тракторами, машинами до прання, що є в кухні, а що у барі, чи все виповнює призначену службу і т. п. Без інвентури ці дані не були б можливі. Треба робити поліпшення на Союзівці, провірити, де є клопіт, чому дана ділянка не приносить доходу і т . п. і до цього є потрібна інвентура. Головний конролер В. Гірняк також працював на Союзівці при інвентурі майна, списуючи на 112 сторінках стан майна.

Якщо йдеться про дієти, продовжував І. Іванчук, то при Чикаґівських спортових змаганнях почислив тільки одноденну дієту, хоч присвятив багато більше днів на підготову, а за Союзівку тільки дводенну дієту. Щодо звіту Союзівки з приходами і розходами по $ 350.000 не є вдоволений. При такому великому річному обороті слід було б сподіватися, що зиск дозволить закупити новий „Кеділлак", а тимчасом не вистачає навіть, щоб купити добрий „Шевролет". Тому бизнес на Союзівці вимагає більшої уваги і це повинна тямити майбутня Контрольна Комісія. Тепер після інвентури знаємо звідки беруться клопоти і недомагання в бизнесі.

Володимир Гірняк, головний контролер, запрошений до відповіді; уважає, що запит до нього не був ставлений у чемний, братерський спосіб. Запит скільки днів він стратив на численння матераців на Союзівці і за скільки днів взяв дієту його вразив. Багато знає мене, — казав Гірняк, як головного контролера, багато як окружного організатора, але мало-хто знає, що я у молодості вступив до УСС-ів, боровся в їхніх рядах, перебував страшну в'язницю в Берестю Литовськім, а відтак виеміґрував за океан. Конвенцію уважаю за наш парлямент і тому нам слід поводитися, як членам парляменту. Слід нам поводитися якнайкраще, плекати братську любов і цим зміцнимо УНС новими членами.

Я провів на Союзівці повних 18 днів не з власної волі, але з доручення і на просьбу нашого голови д-ра В. Галана. Я не підчислював лише матераци, але, як знаєте зі звіту, зробив інвентуру мільйонового майна. У праці помагали мені оба менаджери Союзівки пп.: В. Квас і Д. Слободян, за що їм складаю подяку. Інвентуру списав я на 112 сторінках. Вписав все від будинків до найменшої дрібниці, включно із матерацами. Щодо питання, чому маємо такі самі майже приходи як і видатки, пригадаю, що члени на Союзівці мають 10% знижку, а позатим ці емерити, що живуть на Союзівці мають повне удержання за 80 дол. місячно. Додам, що під час мого 18-денного побуту на Союзівці я не був в силі зладити три книжки інвентаря для Екзекутиви, Контрольної Комісії і для Союзівки. Тому мусів виконати цю працю вдома, так, що думаю, мій час, що був потрібний для виконання цього завдання був заплачений по-менше як 20 дол. денно. Але якщо комусь із делеґатів це не подобається, може поставити внесення на звернення цих грошей, а якщо переголосуєте його, я зверну їх без ніякого протесту.

Д-р Володимир Галан зголошує додаткові відповіді, про які забув передтим. На сторінці 4-ій звіту Контрольної Комісії згадано про реальність набуту з продажі через шерифа. При її набутті, крім самої ціни купна, треба було ще покрити додаткові кошти, що винесли 4,199 дол. Ця квота є згадана в звіті Контрольної Комісії. Вартість цієї нерухомости є заподана на сторінці 8-ій звіту Контрольної Комісії виносить суму 27,644 долярів.

Хочу також вибачитися за поминення справи Фонду Наглої Потреби, який уважаю за дуже важливий і вартий нашої підтримки. Щоправда датки на нього зменшилися, але коли зайшла потреба допомоги в Югославії, УНСоюз негайно зложив з цього Фонду Н. П. квоту 2.000 дол. Можливо, що подарує ще більше, якщо треба буде відбудовувати школу в одному з українських сіл в Югославії.

Відповіді на запити головних радних

Предсідник М. Дужий ствердив, що головні контролери закінчили свої відповіді на запити і з черги попросив головних радних подати свої відповіді на запити делеґатів.

Головний радний Мирон Куропась заявляє делеґатці Стефанії Букшованій, що заходить мильна інтерпретація його думки. Він зовсім не мав наміру образити старших, мовляв тільки молоді є мудрі. Справа не у віці, але що дана людина робить, думає і що може в майбутньому ще зробити. Т. Шевченко помер маючи заледве 47 літ, а дехто тут на залі, старший від нього, уважає себе молодим. Якщо говоримо про молодь, треба поміж молодь іти і питати її, що вона думає. Я маю 37 років, а Шмаґала 38, але ми не уважаємо вже себе молодими. Ми повинні мати в Головному Уряді дійсно молодих людей, як також серед членства.

Делеґатів пп.: Куйдича, Басюка, Максимова, Снігуровича; Левенця, Кичуна і пань делеґатоток Волошин та Козак, М. Куропась у відповідь на їхні запити інформував, що він пробував зробити для молоді. На початку своєї праці він статтями у „Свободі" на тему „Де наша молодь?" перед 6-ма роками, хотів звернути увагу нашого громадянства на цю важливу проблему і на працю свого Виховно-Дослідчого Комітету, до якого належали кваліфіковані педагоги европейські і тут народжені, молодий католицький священик і такий же православний, як також молоді люди, активні в молодечих організаціях, як наприклад, делеґат інж. Анатолій Дорошенко. М. Куропась опрацював відповідні квестіонарі-анкети для студій проблем нашої молоді серед учнів курсів українознавства. На жаль, ці досліди не пішли далеко, бо наше громадянство не було для цього готове. Наша молодь є інша від з-перед 15-ох літ, у неї інша психіка. Уважає що більшу увагу треба звернути на наше місцеве життя. Розмови, що він їх перевів з молоддю в Торонто, Ню Йорку, Вінніпеґу, Чикаго і Дітройті виявили, що тутешня молодь журиться майбутністю нашої спільноти в Америці та її шкіл. Багато із них покінчили курси українознавства, Рідні Школи і т. п., вміють читати і писати та говорити по-українськи, знають українську літературу, але відчувається брак кваліфікованих учителів. Є тисячі молодих українських учителів в Америці, яких можна б приєднати до навчання в українських рідних школах, щоб заступити теперішних учителів. Не можемо дозволити, щоб молодь сама себе орґанізувала. Треба бачити, що вони потраплять зробити, а тоді включити їх до праці з нами. Ціллю студій над молоддю було показати, що українці вложили багато зусиль для росту Америки. Одним із осягів свого Комітету було те, що Курси Українознавства в Чикаґо узнав суперінтендент шкіл, а ґрадуанти отримали окремі свідоцтва від цього суперінтендента. Це був поважний осяг. Дальшим осягом цього комітету буде публікація книжки „Українці в Америці" в серії Видавництва Лернера в Міннеаполісі.

Щодо запиту дел. Волошина, що сталося з Курсами Українознавства на Союзівці, М. Куропась інформує, що разом із Т. Шмаґалою перевів 3 дні на Союзівці, щоб переніфрити, чи ті курси відповідають потребам нашої молоді. У вислідi своїх спостережень подав низку рекомендацій, м. ін. побільшення складу учителів курсів силами педагогів, що покінчили студії в Америці, справлення і доповнення пляну навчання курсів, будова окремого приміщення для учнів на Союзівці. Комітет пропонував також публікацію окремого квартальника англійською мовою для молоді і конкурси молодечих хорів та танцювальних груп, але нараз це не вдалося провести в життя.

Якщо йдеться про Союзівку на Середньому Заході він уважає, що вона може скупчити около 41% загалу молоді і старших членів УНС з тих околиць. Закид, що теперішня Союзівка не приносить доходу є слабий, бо люди з „Мідвесту" є більше проворні і причиняться до цього, що така оселя буде оплачуватися. Закінчуючи свої відповіді він уважає, що Союзівка є потрібна для Середнього Заходу, дослідчі праці Виховно-Дослідчого Комітету повинні дістати бюджет і фонди на підтримку студій та повинні створити окремий уряд заступника головного предсідника для справ молоді і включити його до Екзекутиви УНС. Згадує ще, що на Річних Нарадах пропонував запросити на Конвенцію 25-50 молодих членів нижче 25 років життя, з-поміж тих, які здобули нових членів на бодай 10,000 дол. забезпечення, але цього Екзекутива не виконала, хоч було схвалено.

Предсідник М. Дужий запросив до відповідей головну радну Анну Дубас.

Головна радна Анна Дубас вияснила, що уневажнення мандату делеґата з Відділу 133 наступило з особистих причин. Не мала змоги переслати вкладок Відділу до головної канцелярії. Думає, що це була для неї вистачаюча кара, коли Відділові не затверджено делеґата. Звіту з праці не мала змоги передати до 31-го березня ц. р. з родинних причин і тому його не надруковано. Закид, що головні радні нічого не роблять, тільки притакують, не є правдивий: вони дають свої поради Екзекутиві, а засідання Головного Уряду не відбуваються без дискусій і самостійних внесків головних радних для добра УНСоюзу.

З черги предсідник М. Дужий покликав до відповідей головного радного Івана Одежинського, який вияснює делеґатові Пироганичеві, що він був організатором 32-го Відділу, на що має свідків, які ствердять цей факт. Найважливішою справою є те, що Відділ побільшився до 170 членів і дістав змогу вислати власного делеґата на Конвенцію, п. Хомина. У зв'язку із підкресленням Конвенції ваги молоді, пропонує підкреслити прегарну поставу наймолодшої союзової секретарки 32-го Відділу, Анни Хомин, яка не маючи змоги бути на цій Конвенції, передала через батька-делеґата додаткових 15 аплікацій нових членів. Заля прийняла цю вістку невгаваючими оплесками. Дальше гол. радний Одежинський, відповідаючи на закиди щодо поважної кількости завішених у членських правах членів 153-го Відділу, вияснює, що ці завішення в грудні 1969-го року були спричинені незаплаченням в час членами вкладок, а секретар не був всилі покривати ці задовження, які сягали часами за весь Відділ до 4,000 дол. Члени пізніше сплатили свої борги.

Дел. А. Забродський (156) ставить внесок закрити наради з уваги на брак відповідної електричної сили для голосників пізної пори (10 веч.) та вичерпання листи промовців. Предсідник не зарядив голосування над цим внеском, тому що ще є головні урядники, які зголосили готовість відповісти на поставлені їм запити.

Гол. радний д-р Михайло Данилюк на запит дел. В. Кичуна про можливі засоби і заходи хоронити здоров'я союзової молоді — стверджує, що тому, що обставини життя в Америці мають вплив також і на нашу молодь, УНСоюз повинен робити зі свого боку старання, щоб ту молодь хоронити, досліджуючи умовини, серед яких наша молодь живе і студіює та причини, які шкідливо впливають на її здоров'я. У рамках журби за здоров'я нашої молоді і для її охорони перед шкідливими наслідками уживання наркотиків, він в рамени УНСоюзу приготовив інформаційну брошуру про наркотики, що її прийняло членство і взагалі наша спільнота дуже прихильно, обговорюючи її на панелях, конференціях лікарів, учителів, організацій і т. п. Ця справа вимагає ще ширших публікацій, як також співпраці лікарів, психологів, соціологів, педагогів, духовників, які мають досвід у опрацьовуванні проблем молоді. Комітет зложений з таких людей повинен опрацювати плян акції поборювання наркоманії серед молоді.

Відповіді ред. А. Драгана

Редактор Антін Драган, відповідаючи на численні проєкти делеґатів на тему нових публікацій для української молоді, ствердив, що під час останньої Конвенції УНСоюзу була винесена резолюція публікувати або співпрацювати при виданні окремого журналу для молоді. Правдою є, що УНС це велика організація з поважними фінансовими засобами, одначе не всі справи може і повинна вводити сама в життя. Ми дійшли до переконання, що найкраще було б і згідно з кличем „Лицем до молоді", якщо б не ми видавали такий журнал для молоді, але вона сама це робила для себе. Очевидно, це могла б робити під наглядом УНСоюзу, він міг би їй уділяти поміч, але без спеціяльних обмежень. Ми маємо в пляні публікувати 3 або 4 числа для молоді, як додатки до „Свободи", але пізніше можемо мати їх в окремій публікації, так, як це колись було з сатиричною газетою „Лис Микита". Перші пробні видання будуть спонзоровані студентською орґанізацію СУСТА. В цій справі її представники замовили собі окрему конференцію з нами.

У справі відношення „Свободи" до справи Патріярхату Української Католицької Церкви, про що запитував дел. Ластовецький, ред. Драган уважає, що це є дуже дразлива тема. Згідно із правдою мусить ствердити, що „Свобода" присвятила їй чи не найбільше місця, більше, як кожна інша газета. „Свобода" ще з початком 1962 р. помістила на цю тему засадничу статтю пера В. Ленцика. Без пересади може заявити, що для УНСоюзу і „Свободи" справи нашої Церкви не були байдужі і вони рішально причинилися до потрібного інформування і з'ясовування всіх справ наших Церков.

У справі заторкненої справи пам'ятника для українського піонера о. Агапія Гончаренка на фармі, де він проживав і де є його могила, на жаль, фарма ця є в руках фармера, її власника, який не дозволяє її відвідувати, ані виконувати якінебудь праці біля його могили. Книжка, що її автором є пок. В. Луців появиться незабаром у виданні УККА і УНС.

Ред. Драган дальше пояснив значення клича в „В пошані до піонерів, лицем до молоді", під яким відбувається ця Конвенція. Цей клич він заініціював. Молодь треба розуміти, вона хотіла б творити життя своїми силами радше, хоч без помочі старших батьків, не могла б всіх своїх задумів ввести в дію. „Лицем до молоді" він розуміє так, що УНСоюз повинен допомагати молоді, щоб вона помогала сама собі. Молодь все була революційною, все була більша чи менша щілина між молодими і старшими, але і все старша ґенерація помагала молодшій творити власну майбутність.

На цьому предсідник М. Дужий проголосив, що вичерпано відповіді на запити делеґатів.

Предсідник І. Флис поінформував приявних делеґатів про збори (кокуси) різних груп делеґатів та про залі в готелі, де вони будуть відбуватися. Вкінці запримітив, що замітка головного радного М. Куропася, мовляв, люди зі Середнього Заходу мудріші від других, це тільки його власна думка.

Телеграми Конвенції

З черги відчитано і схвалено однодушно проєкт телеграми до президента Річарда М. Ніксона, виготовлений Пресовою Комісією Конвенції, в якій одобрено його кампанію проти комуністичної аґресії у В'єтнамі.

В дальшому відчитано проєкти привітів-телеграм до: Верховного Архиєпископа Української Католицької Церкви Кардинала Йосифа Сліпого, Митрополита Української Української Православної Церкви в ЗСА Йоана Теодоровича, Митрополита Української Православної Церкви в Канаді, Іларіона, які були прийняті одноголосно.

На цьому предсідник закрив о годині 10.40 ночі 5-ту сесію Конвенції та просив всіх делеґатів прибути на чергову 6-ту сесію слідуючого дня о годині 9-ій ранку.

ШОСТА СЕСІЯ

Середа 20-го травня 1970 р. год. 8.15 ранку

Уконституювання Комісії Просьб

Предсідник Іван О. Флис відкрив 6-ту сесію Конвенції о год. 9-ій ранку та проголосив, що Комісія Просьб відбула своє конституююче засідання і буде працювати в такому складі: голова — о. Омелян Мицик, заступник голови — Павло Дубас, секретар англійської мови — Генофефа Жеребняк, секретар української мови — Мирослав Кальба, член Комісії — Іван Попович.

Предсідник повідомив приявних про придбання квитків на бенкет, який відбудеться в четвер увечорі згідно із програмою, після чого передав провід Конвенції П. Дорожинському і з уваги на закінчення питань і відповідей на них, приступив до дискусії над звітами урядовців. Зі залі вплинули внесення на обмеження дискусії до 5-ох і до 3-ох хвилин. Внесення обмежити дискусію до 3-ох хвилин перейшло більшістю голосів із додатком, щоб після двох хвилин предсідник пригадав бесідникові, що осталася ще одна хвилина до закінчення слова. Після цього предсідник покликав до слова адміністраторів Союзівки.

Вияснення адміністраторів Союзівки

Делеґат Володимир Квас, адміністратор Союзівки дав деякі вияснення на запити делеґатів про Союзівку.

Тому, що деякі делеґати ставили питання відносно Союзівки, я змушений дати докладні вияснення відносно порушених справ.

Одна делеґатка зазначила, що вона читала в „Свободі", що за 1968 р. ми заробили тільки 2,000 дол. Я дозволю собі запитатися шановну делеґатку, чи ми на Конвенції ставимо питання на підставі прочитаного в „Свободі", чи на підставі конвенційного звіту. В дійсності загальний оборот за 1968 р. був 355,791.06, а загальний розхід 352,831.00, рахункова надвишка 2,960.06 дол. Але ми вложили інвестицію 5,753.78 і закупили інвентар на суму 12,941.85, так що загальний прихід виносить разом 21,655.69 дол. Річ ясна ця мала сума не вистачає на покриття амортизації і проценту від вложеного капіталу.

На нашу думку „амортизація" і наші „проценти зі Союзівки такі: за час існування Союзівки яких 1,000 студентів перейшли курси українознавства, около 1,500 дітей відбули літні табори, понад 2,000 студентів було затруднених на Союзівці. Вони не тільки заробили гроші, але й мали нагоду запізнатися з українською культурою та звичаями, довідались більше про УНС і деякі з них вже є делеґатами на сьогоднішній Конвенції. А скільки з Вас з'єднало нових членів для УНС завдяки Союзівці? За останній рік я сам зорганізував 51 членів. Скільки нашої української молоді мало нагоду познайомитися на Союзівці, одружитися і заснувати українські родини. Між Вами є делеґати, що саме на Союзівці пізнали своїх дружин. А скільки молоді мало нагоду виступати на мистецьких програмах на Союзівці? Я годинами міг би говорити про ті користі, що їх Союзівка приносить не лише для УНС, але й для цілої української громади.

Наша Контрольна Комісія справді тяжко працювала переводячи інвентуру, але один з делеґатів закинув, що досі не роблено інвентури. Кожного року ми самі переводили інвентуру, але Контрольна Комісія хотіла сама впевнитися чи наша інвентура була точна. Ще додатково додам, що ми щороку докладаємо до Союзівки, до курсів українознавства, до дитячих таборів, до концертів, Богослужень і спортових турнірів. Наші ціни низькі, а харч і обслуга добрі, на готелевому рівні. Якби так не було, то не писав би про нас „Ню Йорк Таймс", не помістив би великої знімки та ще й з українським написом.

Ми маємо заледве 60 кімнат з приватними лазничками, а 11 без лазничок. Наш басейн є обрахований на 800 осіб, заля вміщає 600 осіб, а приміщень маємо лише на 150 осіб. Про це звітуємо кожного року на річних засіданнях, зокрема, про необхідність більшого числа кімнат, про охолодження бари і залі. Якщо б ми мали більше кімнат, ми могли б побільшити наш оборот і прихід і не мали б стільки нарікань з боку наших гостей, деякі з них знеохочені вже не вертаються на Союзівку. Ми змушені посилати наших гостей до наших сусідів, які мають з них прихід, а ми даємо цим гостям басейн, спортові площі, концерти і т. д.

Постійно ми є свідками інфляції, знецінення грошей. В останніх чотирьох роках ми підвищили ціну за кімнати заледве на 10%; а в тому ж часі деякі харчі подорожіли на 30%, а платні робітників піднесено на 35%. На жаль мені не вистачає часу подати Вам це все в подробицях.

Данило Слободян працює на Союзівці 19 років, а я 16 – і це не тільки за заробіток, а тому, що Союзівка це українська установа і ми знаємо, яку велику роботу вона робить для нашої молоді. Ціла ж наша Конвенція проходить під кличем: „Лицем до молоді". Чи другі українські установи, або чужі можуть похвалитися таким скупченням молоді? Було б гріхом, якщо б ми не подбали за неї, бо тоді нам лишаться гроші, а молодь від нас відійде. Якщо не переведемо на Союзівці конечних поліпшень, згідно з потребами сьогоднішнього часу, можемо втратити молодь. Ми просимо світлу Конвенцію, щоб взяла до уваги вище подані факти і подбала про будову більшого числа кімнат, щоб ми не мусіли тинятися по чужих кутах, а могли відбувати наші Конвенції на Союзівці, в кращих умовинах і при тому заощадити гроші.

На закінчення бажаю подякувати Вам за дозвіл виступити на цій Конвенції. Моя подяка належиться також нашій Екзекутиві, яка досі завжди позитивно ставилась до Союзівки. Віримо, що дійде до дальшої розбудови Союзівки, бо це конечне для української громади, а зокрема для української молоді.

Після слова В. Кваса Данило Слободян, адміністратор Союзівки, інформував делеґатів про Союзівку англійською мовою. Він торкнувся зокрема причини, чому трудно виказати дохід Союзівки при теперішніх цінах, що їх добирається від гостей за кімнати і харчі. Найдорожча кімната на Союзівці, за словами Д. Слободяна, при знижці для членів (10%) приносить денно тільки 13.50 дол. За це гість крім кімнати отримує 3 рази денно харчі, а крім того має до диспозиції басейн до плавання, 5 тенісових кортів та розривкові програми. На думку бесідника це безконкуренційні ціни. Зрештою, тепер готелевий бизнес поголовно нарікає на малі приходи. Крім цього податки побільшилися майже -0-тикратно, іменно з 1,200 дол. сопочатку діяльности Союзівки на 10,000 дол. тепер. Те саме існує у відношенні до обезпечень яке коштує 11,000 дол. і платень робітникам. Мінімальна платня була 60 центів, а тепер 1.60 із 1-им червня буде виносити 1.85 дол. Союзівка це мале містечко, з власною системою водопроводів, електрики, басейну і т. п. Звіт контрольної фірми „Ернст і Ернст" ствердив, що керівники Союзівки працювали тяжко і з повною посвятою. Існування Союзівки є оправдане, чого доказом є численні відвідини її в сезоні, де приїздить пересічно около 800 гостей кожної суботи, а під час кінця тижня в „День Праці" навіть до 2.000.

(Продовження в наст. числі)

Погруддя Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого

Вінніпеґ. — Музей св. Володимира при Лізі Українських Католицьких Жінок Канади збагатився новою скульптурою - портретом Верховного Архиєпископа УКЦеркви Кардинала Йосифа Сліпого, що його виконав скульптор Леонід Молодожанин - Моль. У присутності Митрополита Максима Германюка, мистця - автора Л. Молодожанина-Моля, священиків і світських осіб гарно виконаний скульптурний портрет був відслонений вперше у кінці січня в катедральній залі св. Володимира й Ольги. Тижневик „Поступ" з 30 січня повідомляв, що відбувається збірка фондів на той бюст і що твір „збагатив ґалерію мистецьких творів Моля та став цінним набутком не лише для Музею, а й для української культури".

НАЙБІЛЬША В ЕВРОПІ

У м. Донецьку розпочали будувати, за вісткою з „Радянської України" з 26 січня, „найбільшу в Европі фабрику дитячих іграшок, яка щороку видаватиме для малюків продукції на 34 мільйони карбованців". Виробнича площа багатоповерхового головного корпусу дорівнюватиме 33 000 квадратних метрів. Фабрика буде обладнана „найновішим вітчизняним і зарубіжним устаткуванням".

Український День у Картереті

Посадник міста Картерет, Н. Дж. Михайло Товт підписує Проклямацію та проголошує день 22 січня 1972 рок[у] Днем Української Незалежности. Присутні члени української делегації (у першому ряді) сидять: мейор міста Михайло Товт, стоять: інж. Омелян Граб, інж. Володимир Янів. у другому ряді зліва стоять: писар міста Петрик Поточняк, Іван Глуцик, п-і Марія Васічко, Петро Масляк, Всч. о. монс. д-р Віктор Поспішил, п-ні Марія Якубович, п-на Леся Хімяк, Стенли Якубович, Ярослав Зубенко.

Картерет, Н. Дж. (В. М.) — 10-го січня 1972-го посадник міста Михайло Товт у присутности української делегації, очолюваної о. монс. д-ром Віктором Поспішилом, підписав Проклямацію, проголосивши день 22-го січня 1972-го р. — Українським Днем. Він закликав усіх мешканців міста прилучитися до українського населення і спільно вшанувати День Української Державности.

У суботу 22-го січня о год. 9-ій ранку зійшлися коло міської ратуші старші громадяни, зорганізована молодь СУМА та учні Школи Українознавства в числі коло 50-ти осіб. В присутності посадника міста вивішено на майдані український і американський прапори, відспівавши український та американський гимни.

У неділю 23-го січня у намірені українського народу відправлено в обох церквах Службу Божу, в українській православній церкві відправляв о. Петро Мелех, а в українській католицькій церкві — о. монс. д-р Віктор Поспішил. Обидва виголосили проповіді, підкресливши значення Січневих Роковин.

О год. 3.30 о пол. у залі церкви Святої Марії при Рузвелт Евню відбулися святочні сходини, присвячені Роковинам.

Свято започатковано українським національним гимном, при супроводі фортепіяну О. Мартинюк. Вступне слово сказав директор школи Володимир Янів, а святочне слово — Іван Рачинський. Дальшу програму свята виповнили учні Школи Українознавства, деклямуючи вірші — Тарас Ткачик, Орися Дитиняк, Іван Матлаґа, Галя Васічко, Марійка Матлаґа, Оля Васічко та Іван Кушнір. На фортепіяні низку народних пісень відіграла Оля Мартинюк. Закінчив програму директор Школи Українознавства Володимир Янів, дякуючи всім виконавцям.

Святочні сходини закінчено відспіванням „Не пора".

ЗЛОЧИНЕЦЬ БІЛЯ ВАС

(Закінчення зі стор. 2-ої)

в'я, печінку, колінну чашку. Не бийте напасника по голові — це рідко коли може його унешкідливити. Ударивши, не відхиляйтесь назад, бо можете втратити рівновагу і впасти. Полісмени радять: „А при цьому щосили кричіть, використовуйте вашу парасолю як багнет — і тікайте!". Добре також мати при собі сюрчок, яким ви можете привернути до себе увагу поліції.

Гірко усвідомлювати, що у найбагатшій в світі країні, в країні, де людина забезпечена найбільшою свободою, люди живуть неначе в джунглях або в зоні воєнних дій, боячись після заходу сонця виходити на вулицю. Тож напевно проблема боротьби із злочинністю в майбутніх президентських виборах привертатиме до себе чи не найбільшу увагу американських громадян.

Січневі Роковини в Клівленді

Клівленд, Огайо (І. Ф.) — 22-го січня 1972-го р. тут в Статлер Гілтон Готелі відбулися святкування Січневих Роковин — бенкетом і репрезентативним балем. О год. 7.30 увечері святкування відкрив голова Українських Злучених Організацій — Відділу УККА мґр Василь Лішинецький. Цілістю програми проводив д-р Богдан Футей. Свято — американським гимном започаткував д-р Юрій Оришкевич при акомпаньяменті Марії Грушкевич, опісля всі присутні відспівали український національний гимн.

Головну промову виголосив проф. д-р Микола Степаненко заст. президента в екзилі УНР. Святочну громаду вітав Ральф Перк мейор міста Клівленду і відпоручник губернатора Огайо Роберт Ґеґен, відчитавши проклямацію українського дня, підписану губернатором стейту. Проклямації українського дня мейорами міст Клівленду і Парми відчитали д-р Зенон Голубець і адвокат М. Бойко.

На святі численно заступали представники національних груп великого Клівленду і делегати всіх українських Товариств і Організацій, та кількасот громадян, в тому багато молоді.

В мистецькій програмі виступала оперова співачка Анна Чорнодольська, відспівавши кілька народних пісень. Того дня в українських церквах були відслужені Служби Божі в намíренні українського народу, а на ратушах Парми і Клівленду повівали українські національні прапори.

Святочна громада висловила протест проти нових переслідувань і репресій в Україні. Резолюції протесту відчитано в двох мовах і їх рішено вислати Комісії Прав Людини при ОН і президентові Ніксонові, та сенаторам і конґресменам стейту Огайо.

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що дня 28-го січня 1972 року у Філядельфії, Па.,
по важкій недузі упокоївся в Бозі на 72-му році життя,
на Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ВУЙКО

сл. п.
Інж. ОЛЕКСІЙ БАТЮТА

кол. старшина Армії УНР, учасник Визвольної Боротьби України,
народжений в с. Кладьківка на Чернігівщині.

ПАРАСТАС відправлено в похоронному заведенні Насевичів, 31-го січня 1972 року.

ПОХОРОН відбувся 1-го лютого ц. р. з Української Православної Катедри св. Володимира на цвинтар Окляид у Філядельфії, Па.

В глибокому смутку:
ВІРА — дружина
МАРТА — дочка з чоловіком
Брати і Сестри в Україні
БОРИС КУЧИНСЬКИЙ, племінник з родиною

Адреса Родини. 5832 N. Camac St., Philadelphia, Pa. 19141

В ПАМ'ЯТЬ
В другу болючу річницю смерти
нашого Найдорожчого і Незабутнього
МУЖА і ТАТА

бл. п. Михайло П. Курілько

який відійшов у Вічність 8-го лютого 1970 р.

Дружина — ВАРІЯ
Сини — ВІКТОР і МИКОЛА

В невимовному смутку ділимося з Родиною, Приятелями сумною вісткою, що по довгій і важкій недузі, ранком 4-го лютого 1972 року відійшов у Вічність, наш Невіджалуваний МУЖ, БАТЬКО, ДІДО і ПРАДІДО

бл. п.
ЕВГЕН ДАЦКІВ

народжений 5-го лютого 1895 року в Перемишлі,
довголітній управитель народних шкіл на Рідних Землях.

ПАНАХИДА — в неділю, 6-го лютого 1972 р. о год. 7-ій вечора в похоронному заведенні Бугая при вул. Комор, Дітройт, Міш.

ПОХОРОН в понеділок, 7-го лютого 1972 р. о год. 9-ій ранку з того ж похоронного заведення до церкви Непорочного Зачаття, а відтак на цвинтар Mt. Olivet.

Горем прибиті:

СЛАВОМИРА — дружина
ОДАРІЯ ТРЕШНЕВСЬКА з чоловіком МИРОСЛАВОМ — донька
ЗЕНОВІЙ з дружиною ФРЕНЦІС — син
ВІРА, МАРІЯ, ЮРІЙ, РОМАН, ІГОР — внуки
ЛАВРЕНТІЙ — правнук

ВІДБУЛАСЬ СЕСІЯ РАДИ МИТРОПОЛІЇ УПЦЕРКВИ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

цю ціль, вказують, що задум цей справді можливий для успішної реалізації.

Якщо взяти до уваги, що майно Осередку УПЦ в Бавнд Бруку разом із церквою-пам'ятником має вартість біля півтора мільйона долярів, то із придбанням нової посілости це майно перейде вартість трьох мільйонів долярів, і з такого успіху українська православна громада почувається справді гордою.

На сесії присвячено чимало уваги дальшому затісненню зв'язків із Вселенською Патріярхією, і в цій справі йдуть посилені акції під керівництвом Митрополита Мстислава та Архиєпископа Марка. Ціль цих зв'язків та праці — це привернення УПЦеркві прав Київської Митрополії з-перед 1686 року.

Піддано аналізі справи нашого шкільництва по парафіях та справі ширшої участи молоді в житті Церкви. Винесено рішення по лінії кращої координації суботніх і недільних шкіл та допомоги молодечим організаціям, зокрема Лізі Православної Молоді, а також системі ОДУМ'у, яка виказала вже минулого зацікавлення співпрацею з Церквою, гуртуючи в своїх рядах численну молодь православного віровизнання та творячи свої осередки при окремих парафіях.

Окрему увагу присвячено справі переслідування в Україні і в цій справі винесено спеціяльну резолюцію.

Вирішено посилити видавничу діяльність у двох мовах, зокрема церковної літератури для молоді, а також посилити працю та видання підручників Богословського Курсу при Церкві, який ведеться уже з помітними успіхами під керівництвом проф. П. Ковалїва.

У біжучому році Науково-Богословський Інститут при УПЦ має на увазі започаткувати широкі святкування з приводу ювілеїв видатного українського композитора і протоієрея УАПЦ К. Стеценка та філософа Г. Сковороди. Керівник Інституту проф. В. Завітневич реферував окремі публікації.

Наставлення УПЦ до московської патріярхії та її „доньки" т. зв. Православної Церкви в Америці — незмінне. Ієрархія і Рада Митрополії УПЦ гостро засуджують вмішування Москви у церковне життя окремих національних Церков, а американське творива у формі „автокефалії" з Москви для зінтернаціоналізованої Церкви вважають нічим більшим або меншим, як звичайною експозитурою московських плянів нищення національних Церков.

Для кращої інформації української громади у вільному світі та наших братів в Україні, яким необхідно часто подавати правильні вісті з вірогідних джерел про життя і настроїв нашої УПЦ, Рада Митрополії створила окреме Бюро Інформацій і Зв'язків УПЦ (БІ УПЦ), а керівництво і організацію цього Бюра доручено д-рові М. Данилюкові. Бюро це буде також, в міру потреби передавати відповідні інформації та вісті для української преси.

Якщо з почутям вдоволення вислухано інформацій про успіхи нашої української громади у вільному світі, то у той же час виявлено тривогу з приводу деяких проявів відступлення від принципів соборництва у нашому житті. При цій нагоді обговорено справу взаємовідношень між нашими українськими Церквами. В цій справі винесено відповідну резолюцію, яку Бюро Інформацій УПЦ подасть до відома через громадську пресу найближчими днями.

Сесія Ради Митрополії закінчилась схваленням відсвяткувати цього року 30-ліття Архипастирського служіння Митрополита Мстислава, яке припадає на 14-го травня ц. р., коли в 1942 р. він був хіротонізований на Єпископа у Києві. Почесним головою ювілейного комітету став Архиєпископ Марко, а діловий комітет очолив о. прот. С. Біляк.

Рада Митрополії також заслухала вісток про дальшу працю в поєднанні усіх українських православних Єпископів у Спільному Соборі Єпископів та сердечно привітала Архиєпископа з Австралії, який недавно увійшов у склад цього Собору Єпископів.

Загальне враження усіх учасників цієї чергової сесії Ради Митрополії висловлювалось по лінії вдоволення конструктивними дискусіями, речевими постановами та діловістю сесії, яка віщує дальшу розбудову нашої Церкви та поважний вклад православної громади в національному соборницькому житі української громади поза межами Батьківщини.

НА ВІННИЧЧИНІ ВІДКРИЛИ ПАМ'ЯТНИК МИХАЙЛОВІ КОЦЮБИНСЬКОМУ

Київ. — На головній вулиці невеликого міста Шаргороду на Вінниччині відкрили ще в листопаді 1971 року пам'ятник письменникові Михайлові Коцюбинському. Він являє собою масивний високий, в 4 людські постаті гранітний чотирикутник із п'єдесталом, а посередині того чотирикутника вирізьблене барельєфом обличчя письменника, нижче — підпис: М. Коцюбинський та роки народження й смерти. На відкриття пам'яткової стели зібралися тисячі людей, промовляли партійні представники. Цікаво, що ні в першому повідомленні про відкриття пам'ятника, в „Літературній Україні" з 12 листопада 1971 року, ані в пізніших вістках про мітинги біля пам'ятника М. Коцюбинському, ніколи не було названо автора чи авторів, які його запроєктували. Велике різьблене обличчя М. Коцюбинського — сповнене журби і скорботи.

ОДЯГ „ПІНҐВІН"

Працівники Київського Інституту проблем матеріялознавства АН УССР сконструювали одяг „пінґвін", що обігрівається електрикою з батерій, які носить на собі людина. Одяг складається я тільки із вкладок до черевиків та жилету, а поверх вдягається звичайне убрання. Електроодяг „пінґвін" пройшов випробування в Арктиці й Антарктиці, писала „Радянська Україна" з 27 січня. „Пінґвін" має терморегулятор, так що його власник будо себе „підігрівати", або ж охолоджувати. „Однієї зарядки акумулятора вистачає на дві доби".

УНСОЮЗ ЗАПОЧАТКОВУЄ ЗБІРКУ ФОНДІВ НА ОБОРОНУ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УКРАЇНІ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

кий кожного дня пильнуватиме цієї справи в Об'єднаних Націях; підготова відповідної літератури та постійні випуски пресових повідомлень про положення в Україні та акцію у вільному світі для оборони людських прав і подібне. Вже в найближчому часі потрібно яких 20-30 тисяч долярів, щоб можна було ці акції розгорнути. Щоб не втрачати часу, Екзекутивний Комітет УНС рішив асигнувати з Фонду Наглої Потреби УНС перших П'ЯТЬ ТИСЯЧ долярів та рівночасно звернутись з гарячим закликом до своїх членів і Відділів, щоб вони зі свого боку склали відповідну пожертву на цю благородну гуманітарну ціль.

Схвалюючи цю наглу акцію, Екзекутивний Комітет мав виразно на меті, що вона повинна бути нагла і додаткова та в жадному разі не повинна ані припиняти ані зменшувати нашої жертвенности на інші цілі, зокрема на завершення Осередку Українських Студій в Гарварді.

Збірковий Комітет

З уваги на те, що УНСоюз, пожертвувавши в власної каси 5,000 долярів, веде цю короткотривалу акцію збірки фондів на наглу потребу в своїх власних організаційних рямках, покликано окремий Збірковий Комітет, до складу якого запрошено почесних членів Головного Уряду УНСоюзу: їхнього сеніора Романа Слободяна, д-ра Володимира Галана, інж. Степана Куропася, Дмитра Шмаґалу, Володимира Дідика, пані Марію Демидчук, Івана В. Іванчука, Володимира Гірняка та Миколу Давискибу. Вони наглядатимуть над збіркою й опісля складуть з неї звіт. Всі фонди, як з власної каси, так і зібрані, будуть передані до нашої крайової репрезентації — Українського Конґресового Комітету Америки із виразним застереженням, що вони мають бути передані Комітетові оборони людських прав при СКВУ та можуть бути зужиті виключно на призначену ціль — оборону людських прав в Україні. Пожертви треба висилати на адресу Головної Канцелярії УНСоюзу: Ukrainian National Association, inc. 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. 07303 із зазначенням „Human Rights". Кожна пожертва буде з подякою потверджена на сторінках „Свободи".

Організаційні справи

Після обговорення цих справ та їх схвалення, дальші наради Головного Екзекутивного Комітету УНСоюзу були всеціло присвячені організаційним справам. Базою для дебат і пізніше ухвал послужив детальний плян цьогорічної організаційної кампанії, що його предложив керівник Організаційного відділу головний секретар д-р Я. Падох. Наради, що почалися о год. 10-ій перед полуднем, закінчено після год. 6-ої вечером.

„Івнінґ Стар" про українську демонстрацію у Вашинґтоні

Вашинґтон. — Щоденник „Івнінґ Стар" з 31-го січня приніс ілюстроване фотознімкою з ґалерії „Коркоран" повідомлення про те, що вона була на один день зачинена „через загрозу вибуху бомби". В тій ґалерії відбувалася виставка на тему „Совєтське мистецтво в минулому й сучасному". У вістці сказано, що поліція знайшла в ґалерії пакунок, але в ньому не було бомби і наступного дня „Коркоран" знову відчинили. У тій же вістці „Івнінґ Стар" подав, що „Мистецька виставка, спонзорована міністерством культури СССР, була об'єктом протестаційних демонстрацій, спонзорованих Організацією Оборони Чотирьох Свобід України. Та група виступає проти російської наґінки в ділянках політики, релігії і культури — проти переслідування українців у Совєтському Союзі". Демонстранти роздавали тисячі листівок, у яких сказано про переслідування молодих українських інтелектуалістів в Україні і також, що Москва, переслідуючи не російські народи в СССР — прикриває свої злочини шляхом культурного обміну та мистецькими виставками, щоб приспати сумління Заходу. Головою Відділу ООЧСУ у Вашинґтоні є інж. Вол. Масєвський.

Індія і Банґладеш переговорюють про пакт приязни і безпеки

Калькутта. — Прем'єри Індії Індіра Ґанді і сусіднього Банґладешу шейх Муджібур Рахман перевели в Калькутті, куди прибув Рахман, довгі наради, націлені на підписання між тими державами формального договору приязни і безпеки. Цей договір — за твердженням преси — буде взорований на індійсько-совєтському договорі безпеки, за яким СССР зобов'язався прийти з допомогою Індії у випадку загрози для її безпеки. Найважливішою точкою договору між Індією і Банґладешом має бути невирішена справа індійського війська в Банґладеші. Пакістан і різні інші держави вважають, що поки в Банґладеші стоять індійські війська, годі говорити про його державну суверенність, бо насправді та країна окупована Індією. З другої сторони сам уряд Банґладешу заінтересований у приявності індійського війська, як ґаранта спокою. В місцевостях, з яких відійшли індійські вояки, негайно приходило до кривавих сутичок між бенґальськими патріотами і тими мусульманами, які належать до національної меншини біґарців і співпрацювали з пакістанською адміністрацією. Нова державна адміністрація Банґладешу і його новозорганізовані державні органи безпеки ще надто слабі, щоб могли зберегти лад. Шейх Рахман у публічній промові в Калькутті виключив будь-яку державну злуку з Пакістаном, прославляв Індію за її допомогу бенґальцям і таврував Америку за її політику союзу з Пакістаном.

СПОРТ

Лещетарські першенства УСЦАК на 1972 р.

У днях 26-27-го лютого 1972-го р. на з'їздах Снов Ридж в Турін, Н. Й. (приблизно 40 миль на північ від Ютики, Н. Й., при шляху ч. 12) відбудуться Лещатарські Змагання та дружинові першенства Української Спортової Централі Америки і Канади.

Змагання відбуватимуться у слідуючих вікових групах:

Дівчата і хлопці від 9 до 13 років;

Юначки і юнаки від 14 до 18 років;

Жінки і мужчини від 19 до 40 років;

Сеньйори від 41 років.

Першуни поодиноких вікових груп будуть нагороджені медалями УСЦАК, а першун дружинового точкування перехідним трофеєм УСЦАК.

Господарем змагань є УЛК „Сокіл" Сиракюзи.
1647 Вестморленд Аве.,
Сиракюзи, Н. Й. 13210
Телефон: 315 446-1137

Участь в змаганнях можуть брати тільки ті змагуни, що їхні Клюби чи Осередки є членами УСЦАК та не залягають з членськими вкладками.

Деталічні інформації та програма лещатарських першенств на 1972-ий р. появиться в наступному обіжнику, який вийде від господарів УЛК „Сокіл" Сиракюзи.

Звертаємось до проводів усіх Клюбів та Осередків подбати про масову участь своїх членів в цих перешенствах.

Управа УСЦАК

ЩОДЕННИК „НЮ ЙОРК ТАЙМС" ВИДАВ 5 лютого, у суботу, окремий випуск для стейту Ню Джерзі, щоб краще обслужити читачів. Таке особливе видання розповсюджується в Ню Джерзі і в повітах Ричмонд,Рокленд та Орендж.

НА РАДІ БЕЗПЕКИ В АДДІС АБЕБІ В ЕТІОПІЇ АТАКУВАЛИ Америку і Британію за їх буцім-то прихильне становище до білих расистів у Південно-африканському Союзі і Родезії. Представники Москви і Пекіну йшли одним фронтом з чорними африканськими делеґатами. Представник Британії пригадав переведену нею деколонізацію Британської імперії, а американський амбасадор Джордж Буш пригадав давнє голосування ЗСА проти португальського правління в Анґолі й Мозамбіку.

КОЛИШНІЙ ІТАЛІЙСЬКИЙ ПРЕМ'ЄР АМІНТОРЕ ФАНФАНІ БУДЕ старатися скласти новий уряд, який знайшов би більшість у парляменті. Фанфані належить до членів Християнсько - демократичної партії з найбільшим персональним авторитетом. Він добре відомий в міжнародному світі, бувши також довгий час міністром закордонних справ.

ТАРЗАН, Ч. 6697. Тарзан стурбований браком зброї

Біля ями, де змовники нишком закопали в джунґлії перехоплюючий радіовиряд і свої записні стрічки з таємними розмовами летунства з Момбузі...

Я все ще хворий, Тарзане! Їх наркотик вдарив мене сильніше, як тебе...

Ти, Чулю, випив більше за мене їх знаркотизованого вина. Сховайся тут, я прийду по тебе!

Без зброї можуть нас убити швидше, заки прибудуть спадуни! Йду, щоб придбати нам — кріси...